

4^ο ΠΑΝΕΛΛΗΝΙΟ ΣΥΝΕΔΡΙΟ ΝΟΣΗΛΕΥΤΩΝ ΝΕΦΡΟΛΟΓΙΑΣ

**Πάτρα, Ξενοδοχείο Porto Rio
11-13 Μαΐου 2000**

Υπό την αιγίδα:

- Υπουργείου Υγείας-Πρόνοιας
- Δήμου Πατρέων

Πληροφορίες: Βασ. Σοφίας 102, 11528 Αθήνα
Τηλ.: (01) 7774 576, Fax: (01) 7792705

ROCHE

**ΔΙΟΙΚΗΤΙΚΟ ΣΥΜΒΟΥΛΙΟ
ΕΛΛΗΝΙΚΗΣ ΝΕΦΡΟΛΟΓΙΚΗΣ ΕΝΩΣΗΣ ΝΟΣΗΛΕΥΤΩΝ**

Επίτιμος Πρόεδρος: *A. Ζαπραΐδου*
Πρόεδρος: *Π. Τσούγια*
Αντιπρόεδρος: *B. Λαγκάζαλη*
Γεν. Γραμματέας: *A. Λάσκαρη*
Ταμίας: *Δ. Κοντούλη*
Μέλος: *Γ. Θανασά*

ΟΡΓΑΝΩΤΙΚΗ ΕΠΙΤΡΟΠΗ 4^{ου} Π.Σ.Ν.Ν.

Επίτιμος Πρόεδρος: *I. Θάνου*
Πρόεδρος: *Π. Τσούγια*
Αντιπρόεδρος: *I. Κοσμάνου*
Γεν. Γραμματέας: *A. Λάσκαρη*
Ταμίας: *Δ. Κοντούλη*
Μέλος: *A. Νούσης*

Key Member: *A. Λάσκαρη*
Journal co-Editor: *E. Παναγιωτάκη*
News-Letter co-Editor: *A. Ζαπραΐδου*

ERGO

ΠΕΡΙΕΧΟΜΕΝΑ

Χαιρετισμός Επιτίμου Προέδρου Συνεδρίου	7
Χαιρετισμός Προέδρου ENEN και 4 ^{ου} Π.Σ.Ν.Ν.	9
Χαιρετισμός Προέδρου EDTNA/ERCA	11
Γενικές Πληροφορίες	13
Συνοπτικό Πρόγραμμα	15
Αναλυτικό Πρόγραμμα	19
Ευχαριστίες	39
Περιλήψεις Εργασιών	41
Συντονιστές - Εισηγητές - Ομιλητές - Πρόεδροι	77
Ευρετήριο Συγγραφέων	81
Κοινωνικό Πρόγραμμα	85

ARITI

ΧΑΙΡΕΤΙΣΜΟΣ ΕΠΙΤΙΜΟΥ ΠΡΟΕΔΡΟΥ

Η Νεφρολογική Φροντίδα έχει εξελιχθεί στις μέρες μας σε πολύπλοκη ενότητα ειδικών γνώσεων που διαρκώς αναπτύσσεται και ενσωματώνει νέα στοιχεία, τόσο κλινικά όσο και τεχνολογικά. Το αποτέλεσμα αυτής της προόδου προσμετράται με την αύξηση του προσδόκιμου επιβίωσης, καθώς και της ποιότητας ζωής των νεφροπαθών που υποβάλλονται σε μια από τις μεθόδους υποκατάστασης της νεφρικής λειτουργίας. Σε αυτές τις νέες συνθήκες ο ρόλος του Νοσηλευτή Νεφρολογίας αναβαθμίστηκε και εμπλουτίστηκε με σημαντικές παρεμβάσεις. Ο Νοσηλευτής αναγνωρίστηκε ως βασικός παράγοντας για την επιτυχία της θεραπευτικής προσπάθειας, ενώ παράλληλα αναδείχθηκε η ανάγκη για τη συνεχή επιμόρφωση και εξειδίκευσή του σε όλους τους τομείς της νεφρολογικής φροντίδας (Κλινική Νεφρολογία, Τεχνητός Νεφρός, Περιτοναϊκή Κάθαρση, Μεταμόσχευση).

Η ΕΛΛΗΝΙΚΗ ΝΕΦΡΟΛΟΓΙΚΗ ΕΝΩΣΗ ΝΟΣΗΛΕΥΤΩΝ (ΕΝΕΝ) κατόρθωσε μέσα από σκληρή μεθοδική και συντονισμένη προσπάθεια να διαμορφώσει και να προβάλει την εικόνα του σύγχρονου Νοσηλευτή Νεφρολογίας στον ευρύτερο Νοσηλευτικό και Ιατρικό χώρο. Καθοριστικό παράγοντα στη διαχρονική εξέλιξη του Νοσηλευτή Νεφρολογίας, αποτέλεσαν οι διαδικασίες Συνεχιζόμενης Εκπαίδευσης, τις οποίες η ΕΝΕΝ εφαρμόζει και λειτουργεί με ενθουσιασμό εδώ και 10 ολόκληρα χρόνια. Στο χρονικό αυτό διάστημα δημιουργήσαμε τους αναγκαίους διαύλους επικοινωνίας και συνεργασίας με τους συναδέλφους των άλλων Ευρωπαϊκών χωρών. Η επικοινωνία αυτή συνίσταται στην ανταλλαγή απόψεων σε θέματα που έχουν σχέση με την έρευνα, την τεχνολογία, την κλινική εφαρμογή και συμπληρώνεται με την οργάνωση κοινών Επισημονικών Εκδηλώσεων.

Παράλληλα, επιτύχαμε την εκλογή μελών μας στα Διοικητικά Συμβούλια της Ευρωπαϊκής Ένωσης Νοσηλευτών Νεφρολογίας (EDTNA/ERCA), συμμετέχοντας με τον τρόπο αυτό στη λήψη αποφάσεων οι οποίες καθορίζουν τις Εκπαιδευτικές διαδικασίες και ταυτόχρονα τη θέση του Νοσηλευτή Νεφρολογίας στη νεφρολογική κοινότητα.

Στην αυγή του νέου αιώνα, στόχος των προσπαθειών μας ήταν και παραμένει η αναβάθμιση του Νοσηλευτή στο Νεφρολογικό χώρο αληθιά και η καταξίωσή του στην κοινότητα, που θα του επιτρέψει να συνεχίσει απρόσκοπτα το έργο του, προσφέροντας υψηλού επιπέδου υπηρεσίες στο νεφροπαθή ασθενή, προάγοντας τη σύγχρονη Νοσηλευτική γνώση, ώστε να ανταποκριθεί στις προκλήσεις των καιρών.

ΙΩΑΝΝΑ ΘΑΝΟΥ

**Επίτιμος Πρόεδρος Συνεδρίου
& EDTNA/ERCA JOURNAL
Editorial Advisory Board**

ARTLIFE

ΧΑΙΡΕΤΙΣΜΟΣ ΠΡΟΕΔΡΟΥ ΟΡΓΑΝΩΤΙΚΗΣ ΕΠΙΤΡΟΠΗΣ

Με ιδιαίτερη χαρά και τιμή σας καλωσορίζω στο 4^ο Πανελλήνιο Συνέδριο Νοσηλευτών Νεφρολογίας, το οποίο σηματοδοτεί και την είσοδό μας στις επιταγές-προκλήσεις της νέας χιλιετίας.

Σε αυτές τις επιταγές-προκλήσεις θα πρέπει να ανταποκριθούμε με περισσότερες ειδικές γνώσεις και κατανόηση στις ιδιαιτερότητες της λειτουργίας μας.

Στα πλαίσια αυτά βασικός στόχος του σχεδιασμού του επιστημονικού προγράμματος του Συνεδρίου μας ήταν η παροχή των σύγχρονων γνώσεων που αποβλέπουν στην ποιοτική βελτίωση της φροντίδας των νεφροπαθών. Σήμερα, είναι γνωστό, ότι η ποιότητα ζωής αυτών των ασθενών και των οικογενειών τους δεν εξαρτάται μόνο από οικονομικές παραμέτρους αλλήλ κυρίως από τη δική μας παρέμβαση, τη δική μας προσφορά.

Πώς όμως είναι δυνατό να έχουμε την καλύτερη δυνατή παρέμβαση χωρίς την αντίστοιχη εκπαίδευση;

Πώς είναι δυνατό να αλλιάξουμε την καθημερινότητα της λειτουργίας μας, χωρίς να εντάξουμε στην καθημερινή μας πράξη την εξέλιξη της γνώσης;

Πιστεύω ακράδαντα ότι μπορούμε, άσχετα από τα καθημερινά μας προβλήματα, να ξεκινήσουμε όλοι μαζί την προσπάθεια της συνεχούς ποιοτικής αναβάθμισής μας και είναι σίγουρο ότι θα νιώσουμε σύντομα την ικανοποίηση της επιτυχίας.

Το Επιστημονικό πρόγραμμα του Συνεδρίου μας έχει διαμορφωθεί με στόχο την εξασφάλιση αυτών των απαιτήσεων, με γνώμονα και αποδέκτη τον Έλληνα Νεφροπαθή.

Ειδικοί συνεργάτες με πλούσια κλινική εμπειρία θα αναπτύξουν θέματα, τα οποία θα καλύψουν βασικές ανάγκες των Νοσηλευτών, στην Κλινική Νεφρολογία, την Εξω-νεφρική Κάθαρση, στη Διατροφή και θέματα που αφορούν την έρευνα και τη διοίκηση νοσηλευτικών μονάδων.

Ευχαριστώ τους συντονιστές και εισηγητές, οι οποίοι κατέθεσαν τη γνώση και την εμπειρία τους, συμβάλλοντας στο κύρος και στην επιστημονικότητα του Συνεδρίου μας.

Αλλά πιο πολύ ένα θερμό ευχαριστώ σε όλους εσάς που με την ενεργό συμμετοχή σας θα βοηθήσετε στη μετάδοση και εφαρμογή αυτών των γνώσεων στην καθημερινή πράξη.

ΠΑΝΑΓΙΩΤΑ ΤΣΟΥΓΙΑ

Πρόεδρος Οργανωτικής Επιτροπής

JANSEN

ΧΑΙΡΕΤΙΣΜΟΣ ΠΡΟΕΔΡΟΥ EDTNA/ERCA

Αγαπητοί φίλοι και συνεργάτες,

Είναι μεγάλη μου ευχαρίστηση ως Πρόεδρος της Ευρωπαϊκής Εταιρείας Νοσηλευτών Αιμοκάθαρσης και Μεταμόσχευσης και της Ευρωπαϊκής Εταιρείας Νεφρολογικής Φροντίδας (EDTNA/ERCA) να απευθύνω χαιρετισμό στους συνέδρους του 4ου Πανελληνίου Συνεδρίου Νοσηλευτών Νεφρολογίας.

Η ποιότητα της φροντίδας που δίδεται στους νεφροπαθείς, επηρεάζεται από το πόσο καλά μπορούμε να διδαχτούμε ο ένας από τον άλλο, από το πόσο καλά μοιραζόμαστε τις γνώσεις και τις εμπειρίες μας και πόσο καλά διευρύνουμε τις ιδέες και βελτιωνόμαστε στην παροχή φροντίδας.

Το Συνέδριό σας είναι μια εξαιρετική ευκαιρία να βοηθήσει να διευκολυνθεί αυτή η διαδικασία.

Η EDTNA/ERCA είναι μια πολυδύναμη εταιρεία νεφρολογικής φροντίδας, που αποτελείται από 3.600 περίπου μέλη, σε πάνω από 50 χώρες σ' όλο τον κόσμο και με ένα καλό επίπεδο μελών και στην Ελλάδα.

Ένας από τους στόχους μας είναι να προωθήσουμε τη βελτίωση της νεφρολογικής φροντίδας μέσα από την εκπαίδευση και την επαγγελματική εξέλιξη. Είμαι σίγουρη ότι αυτός είναι ένας κοινός στόχος που έχουμε με την ENEN και προσβλέπω στις μελλοντικές ευκαιρίες που θα υπάρξουν για να δουλέψουμε μαζί προς την επίτευξη αυτού του στόχου.

Με τις καλύτερες ευχές μου για ένα επιτυχημένο Συνέδριο.

Θερμούς χαιρετισμούς

GEMMA BIRCHER

Πρόεδρος της EDTNA/ERCA

Dear friends and colleagues

It is with great pleasure as President of the European Dialysis and Transplant Nurses Association/European Renal Care Association (EDTNA/ERCA) that I send our greetings to the delegates of the HENNA Congress

The quality of care given to renal patients is influenced by how well we can learn from each other, how well we can share our knowledge and our experiences and how well we can enlarge on ideas and take forward practice. Your Conference is an excellent opportunity to help facilitate this process.

EDTNA/ERCA is a multidisciplinary renal care association consisting of approximately 3600 members in over 50 countries across the world and a good level of membership in Greece. One of our aims is to promote advancement of renal care through education and professional development. This is a goal that I am sure we share with HENNA and I look forward to future opportunities of working with you towards this aim.

I wish you the very best for a successful Conference.

With kindest regards.

GEMMA BIRCHER

President EDTNA/ERCA

ROCHE

ΓΕΝΙΚΕΣ ΠΛΗΡΟΦΟΡΙΕΣ

Τόπος Συνεδρίου	Οι εργασίες του 4 ^{ου} Π.Σ.Ν.Ν. θα πραγματοποιηθούν στο Ξενοδοχείο Πόρτο Ρίο. Τηλ. 061 992124, Fax: 061 992212
Γραμματεία	Η Γραμματεία θα λειτουργεί στο Συνεδριακό χώρο καθημερινά από τις 08:00 μέχρι τις 18:00
Συμμετοχή στο Συνέδριο	Συμμετοχή μελών ENEN δρχ. 20.000 Συμμετοχή μη μελών ENEN δρχ. 25.000 Η συμμετοχή στο συνέδριο περιλαμβάνει: <ul style="list-style-type: none">• Την παρακολούθηση των εργασιών του Συνεδρίου• Την τσάντα του Συνεδρίου με το έντυπο υλικό• Τον τόμο των περιλήψεων• Το δίπλωμα συμμετοχής• Τους καφέδες και δύο γεύματα• Τη συμμετοχή στις κοινωνικές εκδηλώσεις (Δεξίωση υποδοχής, επίσημο δείπνο συνέδρων)• Την εκδρομή (με γεύμα)
Διακριτικό Σήμα	Για την παρακολούθηση των εργασιών του Συνεδρίου θα πρέπει οι Σύεδροι να φέρουν απαραίτητα διακριτικό σήμα (κονκάρδα
Παράδοση Εργασιών	Η εργασία σας ολοκληρωμένη πρέπει να κατατεθεί στη Γραμματεία του Συνεδρίου <ol style="list-style-type: none">1. Γραμμένη σε δισκέτα2. Τυπωμένη σε χαρτί μεγέθους A43. Με πλήρη στοιχεία των συγγραφέων (ονοματεπώνυμο, τίτλος, κέντρο προέλευσης)

ΓΕΝΙΚΕΣ ΠΛΗΡΟΦΟΡΙΕΣ

Διαφάνειες
Χρονική
Διάρκεια
Παρουσιάσεων

- Ο έλεγχος και η παράδοση των διαφανειών θα γίνονται στο αρμόδιο γραφείο μία ώρα πριν την έναρξη της ομιλίας
- Ο χρόνος παρουσίασης των διαλέξεων, εισηγήσεων και ελεύθερων ανακοινώσεων θα πρέπει να τηρηθεί αυστηρά

Βράβευση
Εργασιών

Στην καλύτερη εργασία θα απονεμηθεί
το βραβείο
"ΑΝΤΩΝΗ ΚΑΤΙΡΤΖΟΓΛΟΥ"

Ξενοδοχεία

Τα ξενοδοχεία που έχουν επιλεγεί για τη διαμονή των συνέδρων είναι:
Porto Rio Hotel: Κατ. Α΄, 265 00 Ρίο,
Τηλ. (061) 992124, 992212, fax (061) 992115
Achaia Beach Hotel: Κατ. Β΄, 265 00 Ρίο,
Τηλ. (061) 991801-4, fax (061) 992487
Το Τζάκι: Κατ. Β΄, Παραλία Προαστίου, 254 12 Πάτρα
Τηλ. (061) 438303, fax (061) 426750

Περισσότερες
Πληροφορίες

Οργανωτικό Γραφείο "ΕΨΙΛΟΝ"
Παπαδιαμαντοπούλου 4, 11528 Αθήνα
Τηλ.: (01) 72.54.360-2, Fax: (01) 72.54.363
(097) 2020212

ΠΕΜΠΤΗ 11 ΜΑΪΟΥ 2000

ΣΥΝΟΠΤΙΚΟ ΠΡΟΓΡΑΜΜΑ

17.00-19.00	ΕΓΓΡΑΦΕΣ
19.00-19.30	ΤΕΛΕΤΗ ΕΝΑΡΞΗΣ ΠΡΟΕΔΡΕΙΟ: Π. Τσούγια Προσφωνήσεις: Πρόεδρος Οργανωτικής Επιτροπής Πρόεδρος ΕΝΕΝ Πρόεδρος ΕΣΔΝΕ Εκπρόσωπος ΤΕΙ Πρόεδρος ΕΝΕ Δήμαρχος Πατρέων Κήρυξη Έναρξης: Νομάρχης Αχαΐας
19.30-20.15	Διάλεξη: "Η ΔΙΑΠΡΟΣΩΠΙΚΗ ΔΙΑΣΤΑΣΗ ΤΗΣ ΝΟΣΗΛΕΥΤΙΚΗΣ ΣΤΟΝ 21^ο ΑΙΩΝΑ" <i>Α. Ραγιά, Ομότιμος Καθηγήτρια Νοσ/κης</i> Προεδρείο: Π. Τσούγια ΕΟΡΤΑΣΜΟΣ ΠΑΓΚΟΣΜΙΑΣ ΗΜΕΡΑΣ ΤΟΥ ΝΟΣΗΛΕΥΤΗ Εισήγηση: "ΟΙ ΝΟΣΗΛΕΥΤΕΣ ΠΑΝΤΑ ΚΟΝΤΑ ΣΑΣ" <i>Καθ. Μ. Παπαδημητρίου</i>
20.15	ΛΑΪΚΟΙ ΠΑΡΑΔΟΣΙΑΚΟΙ ΧΟΡΟΙ ΔΕΞΙΩΣΗ

ΠΑΡΑΣΚΕΥΗ 12 ΜΑΪΟΥ 2000

8.30 – 9.30	ΕΛΕΥΘΕΡΕΣ ΑΝΑΚΟΙΝΩΣΕΙΣ (Α΄ ΟΜΑΔΑ) ΠΡΟΕΔΡΕΙΟ: Ι. Θάνου, Α. Χαρδαλιάς
9.30 – 11.00	ΣΤΡΟΓΓΥΛΟ ΤΡΑΠΕΖΙ (Α΄ ΜΕΡΟΣ) Θέμα: "ΠΑΡΑΓΟΝΤΕΣ ΠΟΥ ΕΠΗΡΕΑΖΟΥΝ ΤΗΝ ΕΠΙΒΙΩΣΗ ΚΑΙ ΤΗΝ ΠΟΙΟΤΗΤΑ ΖΩΗΣ ΤΟΥ ΝΕΦΡΟΠΑΘΗ – ΝΕΑ ΔΕΔΟΜΕΝΑ" Συντονιστές: Π. Ζηρογιάννης, Α. Νούσης Εισηγητές: Γ. Θανασά, Σ. Χριστοπούλου, Δ. Μιχαλόπουλος, Γ. Μενεξίδου, Π. Ζηρογιάννης, Δ. Νησίδη, Π. Νασιάκου, Β. Παπαγεωργίου, Ε. Ντάσκα, Ευαγ. Γκούμας, Δ. Κοντούλη, Δ. Πετράς, Α. Νούσης, Δ. Καϊτελίδου, Μ. Παλατζίδου, Αιμ. Ανδρικός

ΠΑΡΑΣΚΕΥΗ 12 ΜΑΪΟΥ 2000

11.00 – 11.30	ΔΙΑΛΕΙΜΜΑ – ΚΑΦΕΣ
11.30 – 13.00	ΣΤΡΟΓΓΥΛΟ ΤΡΑΠΕΖΙ (Β΄ ΜΕΡΟΣ) Θέμα: “ΠΑΡΑΓΟΝΤΕΣ ΠΟΥ ΕΠΗΡΕΑΖΟΥΝ ΤΗΝ ΕΠΙΒΙΩΣΗ ΚΑΙ ΤΗΝ ΠΟΙΟΤΗΤΑ ΖΩΗΣ ΤΟΥ ΝΕΦΡΟΠΑΘΗ – ΝΕΑ ΔΕΔΟΜΕΝΑ” Συντονιστές: Δ. Γκρέκας, Α. Καραγιάννη Εισηγητές: Ζ. Μπήδιου, Γ. Μπαμίχας, Ν. Ζουμπαρίδης Αικ. Ασλανίδη, Α. Καραγιάννη, Α. Τυρηλιώνη Ηλ. Μπαλιάσκα, Α. Κυριμλίδου, Σ. Ποθυχρονιάδου
13.00 – 13.30	Διάλεξη: “ΟΙ ΑΠΟΨΕΙΣ ΤΩΝ ΑΡΧΑΙΩΝ ΚΑΙ ΒΥΖΑΝΤΙΝΩΝ ΕΛΛΗΝΩΝ ΣΥΓΓΡΑΦΕΩΝ ΣΧΕΤΙΚΑ ΜΕ ΤΑ ΚΛΗΡΟΝΟΜΟΥΜΕΝΑ ΝΟΣΗΜΑΤΑ” Α. Διαμαντόπουλος ΠΡΟΕΔΡΕΙΟ: Α. Λάσκαρη
13.30 – 15.00	ΕΛΑΦΡΥ ΓΕΥΜΑ
15.00 – 17.00	ΕΛΕΥΘΕΡΕΣ ΑΝΑΚΟΙΝΩΣΕΙΣ (Β΄ ΟΜΑΔΑ) ΠΡΟΕΔΡΕΙΟ: Μ. Κωστενίδου, Μ. Παππά
17.00 – 18.00	ΓΕΝΙΚΗ ΣΥΝΕΛΕΥΣΗ Απονομή βραβείου Καλύτερης Εργασίας
18.00	Επίσκεψη στα οινοποιεία της “ΑΧΑΙΑ CLAUSS” - Ελεύθερος χρόνος στην πόλη της Πάτρας

ΣΑΒΒΑΤΟ 13 ΜΑΪΟΥ 2000

8.00-15.00

WORKSHOP

Θέμα: "ΕΚΠΟΝΗΣΗ ΠΡΩΤΟΚΟΛΛΩΝ ΝΟΣΗΛΕΥΤΙΚΗΣ ΠΡΑΚΤΙΚΗΣ ΣΤΗ ΣΦΠΚ"

Συντονιστής: Μ. Μαράκη

**Περιορισμένος αριθμός συμμετεχόντων*

8.30-9.30

ΕΛΕΥΘΕΡΕΣ ΑΝΑΚΟΙΝΩΣΕΙΣ (Γ' ΟΜΑΔΑ)

ΠΡΟΕΔΡΕΙΟ: Α. Ζαπραΐδου, Χ. Μαρνέρας

9.30-11.00

ΣΤΡΟΓΓΥΛΟ ΤΡΑΠΕΖΙ

Θέμα: "Η ΑΝΤΙΜΕΤΩΠΙΣΗ ΜΕ ΕΞΩΝΕΦΡΙΚΗ ΚΑΘΑΡΣΗ ΑΛΛΟΔΑΠΩΝ ΑΣΘΕΝΩΝ: ΕΝΑ ΟΞΥ ΟΣΟ ΚΑΙ ΠΟΛΥΔΙΑΣΤΑΤΟ ΣΥΓΧΡΟΝΟ ΠΡΟΒΛΗΜΑ ΤΗΣ ΧΩΡΑΣ ΜΑΣ"

Συντονιστής: Μ. Σιακωτός

Εισηγητές: Μ. Σιακωτός, Α. Καραμπέτσου,

Α. Καραγκούνη, Μ. Οικονόμου

11.00-11.30

ΔΙΑΛΕΙΜΜΑ – ΚΑΦΕΣ

11.30-12.00

Διάλεξη: "ΕΦΑΡΜΟΓΗ ΤΗΣ ΤΗΛΕΪΑΤΡΙΚΗΣ ΣΤΗΝ ΚΑΤ'ΟΙΚΟΝ ΑΙΜΟΚΑΘΑΡΣΗ"

Αν. Καθ. Β. Αγρογιάννης

ΠΡΟΕΔΡΕΙΟ: Γ. Θανασά

12.00-13.30

ΣΤΡΟΓΓΥΛΟ ΤΡΑΠΕΖΙ

Θέμα: "Η ΑΝΑΠΤΥΞΗ ΤΗΣ ΕΡΕΥΝΑΣ ΣΤΗ ΝΕΦΡΟΛΟΓΙΚΗ ΝΟΣΗΛΕΥΤΙΚΗ"

Συντονίστρια: Σ. Κοτζαμπασάκη

Εισηγητές: Δ. Κοντούλη, Δ. Σαπουντζή, Μ. Λιόση

Θ. Στρουμπούκη, Μ. Μαντζώρου

ΣΑΒΒΑΤΟ 13 ΜΑΪΟΥ 2000

13.30-14.30

ΕΤΑΙΡΙΚΕΣ ΔΙΑΛΕΞΕΙΣ
ΠΡΟΕΔΡΕΙΟ: Π. Τσούγια, Δ. Κοντούλη
ΒΑΧΤΕΡ
ΝΕΩΤΕΡΑ ΔΙΑΛΥΜΑΤΑ ΣΤΗΝ ΠΕΡΙΤΟΝΑΪΚΗ ΚΑΘΑΡΣΗ"
Εισηγητής: Σ. Κατσούδας
JANSSEN - CILAG
"ΕΥΡΩΠΑΪΚΕΣ ΟΔΗΓΙΕΣ ΚΑΛΥΤΕΡΗΣ ΠΡΑΚΤΙΚΗΣ
ΓΙΑ ΤΗΝ ΑΝΤΙΜΕΤΩΠΙΣΗ ΤΗΣ ΑΝΑΙΜΙΑΣ ΣΕ ΑΣΘΕΝΕΙΣ
ΜΕ ΧΡΟΝΙΑ ΝΕΦΡΙΚΗ ΑΝΕΠΑΡΚΕΙΑ"
Εισηγητές: Δ. Γούμενος, Μ. Δαρδαμάνης

14.30-16.30

ΕΛΑΦΡΥ ΓΕΥΜΑ

16.30-18.00

ΕΛΕΥΘΕΡΕΣ ΑΝΑΚΟΙΝΩΣΕΙΣ (POSTERS)
ΠΡΟΕΔΡΕΙΟ: Β. Λαγκάζαλη, Α. Δημητρίου

18.00-18.30

ΣΥΜΠΕΡΑΣΜΑΤΑ – ΠΡΟΤΑΣΕΙΣ

18.30-19.00

ΤΕΛΕΤΗ ΛΗΞΗΣ
ΠΡΟΕΔΡΕΙΟ: Β. Σιδηρά
Διάρεξη: ΔΕΟΝΤΟΛΟΓΙΚΑ ΚΑΙ ΗΘΙΚΑ ΖΗΤΗΜΑΤΑ ΤΗΣ ΕΞΕΛΙΞΗΣ ΤΗΣ
ΤΕΧΝΟΛΟΓΙΑΣ ΚΑΙ ΙΑΤΡΙΚΗΣ: ΤΟ ΠΑΡΑΔΕΙΓΜΑ ΜΕΤΑΜΟΣΧΕΥΣΗ
Καθηγητής Ι. Βλάχογιάννης

20.30

ΕΠΙΣΗΜΟ ΔΕΙΠΝΟ

ΚΥΡΙΑΚΗ 14 ΜΑΪΟΥ 2000

08.00-14.00

ΟΜΟΡΦΙΕΣ ΤΗΣ ΑΧΑΪΑΣ
ΚΑΛΑΒΡΥΤΑ - Μ. ΣΠΗΛΑΙΟ - ΑΓΙΑ ΛΑΥΡΑ
Σύντομο Οδοιπορικό
Γεύμα - Αναχώρηση

ΑΝΑΛΥΤΙΚΟ ΠΡΟΓΡΑΜΜΑ

ΠΕΜΠΤΗ 11 ΜΑΪΟΥ 2000

17.00-19.00 ΕΓΓΡΑΦΕΣ

19.00-19.30 ΤΕΛΕΤΗ ΕΝΑΡΞΗΣ

ΠΡΟΕΔΡΕΙΟ: *Π. Τσούγια*

Προσφωνήσεις: Πρόεδρος Οργανωτικής Επιτροπής

Πρόεδρος ΕΝΕΝ

Πρόεδρος ΕΣΔΝΕ

Εκπρόσωπος ΤΕΙ

Πρόεδρος ΕΝΕ

Δήμαρχος Πατρέων

Κήρυξη Έναρξης: Νομάρχης Αχαΐας

19.30-20.15 Διάλεξη: "Η ΔΙΑΠΡΟΣΩΠΙΚΗ ΔΙΑΣΤΑΣΗ ΤΗΣ ΝΟΣΗΛΕΥΤΙΚΗΣ ΣΤΟΝ 21° ΑΙΩΝΑ"

Α. Ραγιά, Ομότιμος Καθηγήτρια Νοσ/κης

ΕΟΡΤΑΣΜΟΣ ΠΑΓΚΟΣΜΙΑΣ ΗΜΕΡΑΣ ΤΟΥ ΝΟΣΗΛΕΥΤΗ

Εισήγηση: "ΟΙ ΝΟΣΗΛΕΥΤΕΣ ΠΑΝΤΑ ΚΟΝΤΑ ΣΑΣ"

Καθ. Μ. Παπαδημητρίου

20.15 ΛΑΪΚΟΙ ΠΑΡΑΔΟΣΙΑΚΟΙ ΧΟΡΟΙ

ΔΕΞΙΩΣΗ

8.30 – 9.30 ΕΛΕΥΘΕΡΕΣ ΑΝΑΚΟΙΝΩΣΕΙΣ (Α΄ ΟΜΑΔΑ)

ΠΡΟΕΔΡΕΙΟ: *Ι. Θάνου, Α. Χαρδαλιάς*

- 1. Ο ΡΟΛΟΣ ΤΟΥ ΝΟΣΗΛΕΥΤΗ ΣΤΗΝ ΕΠΙΤΕΥΞΗ ΤΗΣ ΕΠΙΘΥΜΗΤΗΣ ΚΑΘΑΡΟΤΗΤΑΣ ΤΟΥ ΝΕΡΟΥ ΓΙΑ ΑΙΜΟΚΑΘΑΡΣΗ. ΝΕΟΤΕΡΕΣ ΑΠΟΦΕΙΣ**
Α. Ασλανίδη¹, Μ. Παππά², Α. Διαμαντόπουλος³, Μ. Παπαπετροπούλου⁴
¹Νοσηλεύτρια ΤΕ ΜΤΝ "Ο Άγιος Ανδρέας", Φοιτήτρια Νοσηλευτικής Παν/μίου Αθηνών, ²Προϊσταμένη ΜΤΝ "Ο Άγιος Ανδρέας", ³Διευθύντρια Νεφρολογικού Τμήματος Νοσ/μείου Πατρών, ⁴Καθηγήτρια Περιβαλλοντικής Μικροβιολογίας Παν/μίου Πατρών
- 2. ΕΚΤΙΜΗΣΗ ΤΗΣ ΜΙΚΡΟΒΙΑΚΗΣ ΧΛΩΡΙΔΑΣ ΤΟΥ ΣΥΣΤΗΜΑΤΟΣ ΕΠΕΞΕΡΓΑΣΙΑΣ ΤΟΥ ΝΕΡΟΥ ΤΗΣ ΠΟΛΗΣ ΚΑΙ ΤΟΥ ΔΙΑΛΥΜΑΤΟΣ ΤΗΣ ΑΙΜΟΚΑΘΑΡΣΗΣ**
Α. Καραγκούνη, Δ. Σταυριανάκη, Β. Ρουσιά, Α. Μπόκαρη, Γ. Πουλιίδα, Ε. Κοκκίνου, Ε. Τσακίριδη, Ε. Σαρρής, Μ. Σιακωτός
Νεφρολογικό Τμήμα & Μονάδα Τεχνητού Νεφρού, Γενικό Περιφερικό Νοσοκομείο Δυτικής Αττικής, Αθήνα
- 3. Η ΠΟΙΟΤΗΤΑ ΤΟΥ ΝΕΡΟΥ ΣΤΗ ΜΟΝΑΔΑ ΤΕΧΝΗΤΟΥ ΝΕΦΡΟΥ: ΠΡΟΣΘΕΤΕΣ ΜΕΤΡΗΣΕΙΣ ΙΚΑΝΕΣ ΝΑ ΟΔΗΓΗΣΟΥΝ ΣΤΗ ΒΕΛΤΙΩΣΗ ΤΗΣ ΕΠΕΞΕΡΓΑΣΙΑΣ ΤΟΥ ΝΕΡΟΥ**
Σ. Γιαννακάκη, Α. Στάθη, Κ. Γκογκόσης, Π. Μπεγνή, Β. Τσίγγα, Κ. Πετρά, Ε. Καρακώστα
Μονάδα Τεχνητού Νεφρού Γενικού Νομαρχιακού Νοσοκομείου, "Τζάνειο" Πειραιάς
- 4. ΜΕΙΖΟΝΕΣ ΑΓΓΕΙΑΚΕΣ ΕΠΙΠΛΟΚΕΣ ΣΕ ΑΙΜΟΚΑΘΑΙΡΟΜΕΝΟΥΣ ΔΙΑΒΗΤΙΚΟΥΣ ΑΣΘΕΝΕΙΣ**
Ε. Μπουγιώτα, Σ. Χριστοπούλου, Μ. Μαζαράκη
Μονάδα Τεχνητού Νεφρού 251 Γενικού Νοσοκομείου Αεροπορίας, Αθήνα
- 5. ΜΕΛΕΤΗ ΔΙΑΥΛΩΝ ΚΑΘΕΤΗΡΩΝ ΣΕ ΑΙΜΟΚΑΘΑΙΡΟΜΕΝΟΥΣ ΑΣΘΕΝΕΙΣ ΣΕ ΜΙΑ ΔΙΕΤΙΑ (1994-96)**
Π. Βακιάνης, Δ. Οικονομίδου, Μ. Εñευθερούδη, Δ. Κιτσούλη, Κ. Αδαμίδου, Α. Κιριμλίδου
Νεφρολογικό Τμήμα, Γενική Κλινική Γαληνός, Θεσσαλονίκη

6. ΜΕΛΕΤΗ Α/Φ ΑΝΑΣΤΟΜΩΣΕΩΝ ΚΑΤΑ ΤΗ ΔΙΑΡΚΕΙΑ ΜΙΑΣ ΔΙΕΤΙΑΣ (1997-98)
Π. Βακιάνης, Δ. Οικονομίδου, Μ. Εñευθερούδη, Δ. Κιτσούηη, Κ. Αδαμίδου, Α. Κιριμλίδου
Νεφρολογικό Τμήμα, Γενική Κλινική Γαθηνός, Θεσσαλονίκη
7. ΕΜΠΕΙΡΙΑ ΑΠΟ ΤΗΝ ΠΑΡΑΚΕΝΤΗΣΗ ΜΕΓΑΛΩΝ ΑΓΓΕΙΩΝ ΓΙΑ ΤΗΝ ΤΟΠΟΘΕΤΗΣΗ ΠΑΡΟΔΙΚΩΝ ΚΑΘΕΤΗΡΩΝ ΔΙΠΛΟΥ ΑΥΛΟΥ ΣΕ ΑΣΘΕΝΕΙΣ ΜΕ ΝΕΦΡΙΚΗ ΑΝΕΠΑΡΚΕΙΑ ΚΑΙ ΤΗ ΔΙΕΝΕΡΓΕΙΑ ΑΙΜΟΚΑΘΑΡΣΗΣ
Ε. Ζείρεκλήδου, Γ. Θεοδοσίου, Σ. Δοηγύρας, Ε. Σαββίδου, Ε. Θεοδώρου, Χ. Κίτκας, Π. Τσίτσης, Χ. Νικοηαΐδου, Θ. Μπέηηος, Μ. Κάρτα, Κ. Κοφτήρου, Α. Τσοηακίδης, Χ. Τζουβάρα, Κ. Χατζηκωνσταντίνου, Ν. Ζουμπαρίδης
Μονάδα Τεχνητού Νεφρού Γενικού Νομαρχιακού Νοσοκομείου Έδεσσας

9.30 – 11.00 ΣΤΡΟΓΓΥΛΟ ΤΡΑΠΕΖΙ (Α΄ ΜΕΡΟΣ)

Θέμα: "ΠΑΡΑΓΟΝΤΕΣ ΠΟΥ ΕΠΗΡΕΑΖΟΥΝ ΤΗΝ ΕΠΙΒΙΩΣΗ ΚΑΙ ΤΗΝ ΠΟΙΟΤΗΤΑ ΖΩΗΣ ΤΟΥ ΝΕΦΡΟΠΑΘΗ – ΝΕΑ ΔΕΔΟΜΕΝΑ"

Συντονιστές: Π. Ζηρογιάννης, Α. Νούσης

Εισηγητές:

Οξεία Νεφρική Ανεπάρκεια

Γεωργία Θανασά, Γεωργία Μενεξίδου

Αντιμετώπιση βαρέως πάσχοντος στις ΜΕΘ

Ελευθερία Ντάσκα

Χρόνιες επιπλοκές Αιμοκάθαρσης

Υπόταση

Δέσποινα Νησιδη

Υπέρταση

Ευαγ. Γκούμας

Οστεοδυστροφία

Στέλλα Χριστοπούλου

Ρύθμιση Ca, Ρ στη ΧΝΑ, Δεσμειτικά του Ρ

Παρασκευή Νασιάκου, Βασιλική Παπαγεωργίου

Φάρμακα και Αιμοκάθαρση (Αντιπηκτική Αγωγή)

Δέσποινα Κοντούλη

Πλάσμαφαίρεση

Δ. Μιχαήλου, Αθ. Νούσης

Επάρκεια κάθαρσης

Δ. Πέτρας

Διακοπή Αιμοκάθαρσης

Π. Ζηρογιάννης

Οικονομική αποτίμηση χρόνιας αιμοκάθαρσης

Δάφνη Καϊτελίδου

Δίαιτα στη ΧΝΑ

Μαρία Παπατζίδου, Αιμ. Ανδρικός

11.00-11.30 ΔΙΑΛΕΙΜΜΑ - ΚΑΦΕΣ

11.30 – 13.00 ΣΤΡΟΓΓΥΛΟ ΤΡΑΠΕΖΙ (Β΄ ΜΕΡΟΣ)

Θέμα: "ΠΑΡΑΓΟΝΤΕΣ ΠΟΥ ΕΠΗΡΕΑΖΟΥΝ ΤΗΝ ΕΠΙΒΙΩΣΗ ΚΑΙ ΤΗΝ ΠΟΙΟΤΗΤΑ ΖΩΗΣ ΤΟΥ ΝΕΦΡΟΠΑΘΗ – ΝΕΑ ΔΕΔΟΜΕΝΑ"

Συντονιστές: Δ. Γκρέκας, Α. Καραγιάννη

Εισηγητές:

Βασικές αρχές αιμοκάθαρσης (Λειτουργία μηχανήματος)
Ζωή Μπήδου

Μεμβράνες – Φίλτρα – Διαλύματα
Γ. Μπαμίχας

Βιοσυμβατότητα
Ν. Ζουμπαρίδης

Ο ρόλος του Νοσηλευτή στην επίτευξη της επιθυμητής καθαρότητας του ύδατος για αιμοκάθαρση – Νεώτερες απόψεις
Αικατερίνη Ασλανίδη

ΕΙΔΙΚΕΣ ΤΕΧΝΙΚΕΣ ΑΙΜΟΚΑΘΑΡΣΗΣ

• **Αιμοδιήθηση – Αιμοπροσρόφηση**
Α. Τυρλιώνη

• **Συνεχής αρτηριοφλεβική αιμοδιήθηση**
Άννα Καραγιάννη

• **Χρόνια εξωνεφρική κάθαρση σε ειδικές ομάδες**
Η. Μπαλιάσκα

ΟΡΓΑΝΩΣΗ ΚΑΙ ΛΕΙΤΟΥΡΓΙΑ ΜΟΝΑΔΩΝ ΕΞΩΝΕΦΡΙΚΗΣ ΚΑΘΑΡΣΗΣ

• **Μονάδα Τεχνητού Νεφρού**
Άννα Κυριμλίδου

• **Μονάδα Περιτοναϊκής Κάθαρσης**
Θεοδώρα Τασούλα

ΠΑΡΑΣΚΕΥΗ 12 ΜΑΪΟΥ 2000

**13.00 – 13.30 Διάλεξη: “ΟΙ ΑΠΟΨΕΙΣ ΤΩΝ ΑΡΧΑΙΩΝ ΚΑΙ ΒΥΖΑΝΤΙΝΩΝ ΕΛΛΗΝΩΝ
ΣΥΓΓΡΑΦΕΩΝ ΣΧΕΤΙΚΑ ΜΕ ΤΑ ΚΛΗΡΟΝΟΜΟΥΜΕΝΑ
ΝΟΣΗΜΑΤΑ”**

Α. Διαμαντόπουλος

ΠΡΟΕΔΡΕΙΟ: Α. Λάσκαρη

13.30-15.00 ΕΛΑΦΡΥ ΓΕΥΜΑ

15.00-17.00 ΕΛΕΥΘΕΡΕΣ ΑΝΑΚΟΙΝΩΣΕΙΣ (Β΄ ΟΜΑΔΑ)

ΠΡΟΕΔΡΕΙΟ: Μ. Κωστενίδου, Μ. Παππά

8. **Η ΑΝΑΚΑΤΑΝΟΜΗ ΤΗΣ ΟΥΡΙΑΣ ΚΑΙ Η ΕΠΙΔΡΑΣΗ ΤΗΣ ΣΤΗΝ ΑΞΙΟΛΟΓΗΣΗ ΤΟΥ Κt/V**
Λ. Βαγιώτας, Σ. Τούνης, Α. Αθανασίου, Π. Κυρικλίδου, Γ. Ποθιμέρη, Ε. Μπτσόπουλος, Δ. Μέμμος
Μονάδα Τεχνητού Νεφρού, Γενικό Περιφ/κό Νοσοκομείο "Ιπποκράτειο" Θεσσαλονίκης
9. **ΣΥΣΧΕΤΙΣΗ ΤΟΥ ΒΑΘΜΟΥ ΔΙΟΡΘΩΣΗΣ ΤΗΣ ΟΞΕΩΣΗΣ ΜΕΤΑ ΑΙΜΟΚΑΘΑΡΣΗ ΜΕ ΤΗΝ ΕΠΑΡΚΕΙΑ ΚΑΘΑΡΣΗΣ (ΔΕΙΚΤΗΣ Κt/V) ΤΩΝ ΑΙΜΟΚΑΘΑΙΡΟΜΕΝΩΝ ΑΣΘΕΝΩΝ**
Ε. Νικοηοπούθου, Κ. Γκογκόσης, Μ. Μπεσύρη, Α. Γιαθαμά, Σ. Καραντζίνη, Σ. Γιαννακάκη
Μονάδα Τεχνητού Νεφρού, Γενικό Νομαρχιακό Νοσοκομείο Τζάμειο Πειραιά
10. **Η ΒΕΛΤΙΩΣΗ ΤΗΣ ΕΠΑΡΚΕΙΑΣ ΤΗΣ ΑΙΜΟΚΑΘΑΡΣΗΣ ΣΤΗΝ ΚΑΘΗΜΕΡΙΝΗ ΚΛΙΝΙΚΗ ΠΡΑΞΗ**
Α. Χατζηπασχάλη, Ι. Κουτρούβη, Σ. Ουζούνη, Μ. Λιάγκα, Γ. Παπαδόπουλος, Ε. Μπαητούκου, Π. Κώστογλου
Μονάδα Τεχνητού Νεφρού, Πανεπ/κό Γενικό Νοσοκομείο Αλεξανδρούπολης
11. **ΛΗΨΗ ΦΑΡΜΑΚΩΝ ΣΤΟ ΣΠΙΤΙ ΑΠΟ ΑΣΘΕΝΕΙΣ ΜΕ ΧΝΑ ΥΠΟ ΑΙΜΟΚΑΘΑΡΣΗ**
Ε. Μπολίκας¹, Α. Σφακιανάκη²
Μονάδα Τεχνητού Νεφρού, Γενικό Νομαρχιακό Νοσοκομείο "Βενιζέλειο" Ηράκλειο
12. **ΠΡΟΒΛΗΜΑΤΑ ΑΣΘΕΝΩΝ ΠΟΥ ΥΠΟΒΛΗΘΗΚΑΝ ΣΕ ΧΡΟΝΙΑ ΠΕΡΙΟΔΙΚΗ ΑΙΜΟΚΑΘΑΡΣΗ ΜΕ ΤΕΧΝΗΤΟ ΝΕΦΡΟ ΕΠΙ ΔΙΑΣΤΗΜΑ ≥ 10 ΧΡΟΝΙΑ**
Α. Ζοηώτα, Π. Καραμπατάκης, Α. Μπεθεχρή, Π. Γιαμαλής, Π. Κουκούδης, Γ. Τάπου, Γ. Ποθιμέρη, Δ. Μέμμος
Μονάδα Τεχνητού Νεφρού, Γενικό Περιφ/κό Νοσοκομείο "Ιπποκράτειο" Θεσσαλονίκης

- 13. ΠΑΡΑΓΟΝΤΕΣ ΠΟΥ ΟΔΗΓΟΥΝ ΣΤΗ ΧΝΑ ΚΑΙ ΝΟΣΗΛΕΥΤΙΚΗ ΠΑΡΕΜΒΑΣΗ**
Κ. Παπαχρυσανθάκη, *Ε. Καρπουχτσιά*, Χ. Μαρνέρας, Δ. Νησίδη, Μ. Ψαρρή, Α. Ψαριάδη
Μονάδα Τεχνητού Νεφρού, Πανεπιστημιακό Περιφερειακό Νοσοκομείο Ρίου Πάτρα
- 14. Ο ΔΕΙΚΤΗΣ ΜΑΖΑΣ ΣΩΜΑΤΟΣ (ΒΜΙ) ΣΕ ΑΙΜΟΚΑΘΑΙΡΟΜΕΝΟΥΣ ΑΣΘΕΝΕΙΣ**
Α. Λάσκαρη, Χ. Ασίκη, Θ. Βεηλιώτης, Κ. Μεταξούλη, Ν. Σεθεμίδης, Σ. Κυδωνάκη, Χ. Παπαδοπούλου, Α. Κατωπόδη, Ι. Μακρυνιώτου, Π. Καλοχαιρέτης
Μονάδα Τεχνητού Νεφρού, Περιφ/κό Γενικό Νοσοκομείο Νίκαιας - Πειραιά "Αγ. Παντελεήμων"
- 15. ΣΥΧΝΟΤΗΤΑ ΛΟΙΜΩΞΗΣ ΑΠΟ ΣΤΑΦΥΛΟΚΟΚΚΟ ΣΤΗ ΜΤΝ ΤΟΥ ΓΝΝ ΔΡΑΜΑΣ**
*Χ. Σιώπη*¹, Ε. Κοσπάτη¹, Π. Σαχαδάρη¹, Ε. Χατζηβασιλείου², Μ. Ιορδανίδου², Χ. Ντιούδης¹
¹Μονάδα Τεχνητού Νεφρού και ²Μικροβιολογικό Εργαστήριο, Γενικό Νομαρχιακό Νοσοκομείο Δράμας
- 16. ΦΥΜΑΤΙΩΔΗΣ ΛΕΜΦΑΔΕΝΙΤΙΣ ΜΕ ΤΥΡΟΕΙΔΟΠΟΙΗΜΕΝΗ ΕΞΕΛΚΩΣΗ ΣΕ ΑΣΘΕΝΗ ΠΟΥ ΥΠΟΒΑΛΛΕΤΑΙ ΣΕ ΑΙΜΟΚΑΘΑΡΣΗ**
Ι. Μήτσιν, Α. Τασσινίκου, Χ. Γκόντζιου, Μ. Κοτσίνη, Ρ. Παπαγεωργίου, Π. Μπέκα, Ι. Βάγια, Β. Κυριάκη, Μ. Α. Δαρδαμάνης
Νεφρολογικό Τμήμα Γενικό Νομαρχιακό Νοσοκομείο Πρεβέζης
- 17. ΟΞΕΙΑ ΣΗΠΤΙΚΗ ΠΑΡΩΤΙΤΙΔΑ: ΑΣΥΝΗΘΗΣ ΛΟΙΜΩΔΗΣ ΕΠΙΠΛΟΚΗ ΜΕΤΑ ΤΟΠΟΘΕΤΗΣΗ ΔΙΑΥΛΟΥ ΦΛΕΒΙΚΟΥ ΚΑΘΗΤΗΡΑ ΓΙΑ ΤΗ ΔΙΕΝΕΡΓΕΙΑ ΑΙΜΟΚΑΘΑΡΣΗΣ - ΠΕΡΙΓΡΑΦΗ ΠΕΡΙΠΤΩΣΗΣ ΚΑΙ ΑΝΑΣΚΟΠΗΣΗ ΤΗΣ ΒΙΒΛΙΟΓΡΑΦΙΑΣ**
Π. Τσίτσας, Γ. Θεοδοσίου², Χ. Τζουβάρη¹, Σ. Δοηγύρας², Κ. Χατζηκωνσταντίνου¹, Α. Τσοθακίδης, Ε. Ζεϊρεκλήδου, Ε. Σαββίδου, Ε. Θεοδώρου, Π. Τσίτσας, Χ. Νικοηαΐδου, Θ. Μπέλλης, Μ. Κάρτα, Κ. Κοφτήρου, Κ. Μαντζηρίδου, Κ. Οικονόμου, Π. Μακρίδης, Χ. Κίτκας², Ν. Ζουμπαρίδης¹
¹Μονάδα Τεχνητού Νεφρού και ²Παθολογική Κλινική, Γενικό Νομαρχιακό Νοσοκομείο Έδεσσας

ΠΑΡΑΣΚΕΥΗ 12 ΜΑΪΟΥ 2000

**17.00-18.00 Γενική Συνέλευση
Απονομή Βραβείου Καλύτερης Εργασίας**

**18.00 Επίσκεψη στα οινοποιΐα
της "ΑΧΑΙΑ CLAUSS"
Ελεύθερος χρόνος στην πόλη
της Πάτρας**

08.30-09.30 ΕΛΕΥΘΕΡΕΣ ΑΝΑΚΟΙΝΩΣΕΙΣ (Γ΄ ΟΜΑΔΑ)

ΠΡΟΕΔΡΕΙΟ: *A. Ζαπραΐδου, Χ. Μαρνέρας*

- 18. ΟΞΕΟΒΑΣΙΚΗ ΙΣΟΡΡΟΠΙΑ ΑΙΜΟΚΑΘΑΙΡΟΜΕΝΩΝ ΑΣΘΕΝΩΝ ΣΕ ΣΧΕΣΗ ΜΕ ΤΗΝ ΕΠΑΝΑΚΥΚΛΟΦΟΡΙΑ**
K. Ασπρομούργου, E. Νικοληπούλου, Μ. Χονδρογιάννου, Ε. Λυγιδάκη, Π. Μπεγνή, Σ. Γιαννακάκη
Μονάδα Τεχνητού Νεφρού, Γενικό Νομαρχιακό Νοσοκομείο "Τζάνειο" Πειραιά
- 19. Η ΕΜΠΕΙΡΙΑ ΜΑΣ ΑΠΟ ΤΗ ΧΡΗΣΗ ΣΥΣΚΕΥΗΣ ΜΕΤΡΗΣΗΣ ΤΩΝ ΜΕΤΑΒΟΛΩΝ ΤΟΥ ΟΓΚΟΥ ΤΟΥ ΑΙΜΑΤΟΣ ΚΑΤΑ ΤΗΝ ΑΙΜΟΚΑΘΑΡΣΗ**
A. Λάζαρη, Α. Μπακόλη, Μ. Πουλιάνου, Α. Καπάδοχα, Γ. Γκόγκα, Α. Παπασπυροπούλου, Α. Κατσαρού, Ε. Κουϊουρίδης
Μονάδα Τεχνητού Νεφρού, Γενικό Νομαρχιακό Νοσοκομείο Κέρκυρας
- 20. ΣΥΝΕΧΗΣ ΦΟΡΗΤΗ ΠΕΡΙΤΟΝΑΪΚΗ ΚΑΘΑΡΣΗ ΣΕ ΑΣΘΕΝΗ ΜΕ ΒΑΡΙΑ ΥΠΑΣΒΕΣΤΙΑΙΜΙΑ ΜΕΤΑ ΑΠΟ ΠΑΡΑΘΥΡΕΟΕΙΔΕΚΤΟΜΗ**
Δ. Πνευματικός, Ε. Φώτη, Η. Μπαλάσκας
Μονάδα Περιτοναϊκής Κάθαρσης, Α΄ Παθολογική Κλινική ΑΠΘ, Νοσοκομείο ΑΧΕΠΑ, Θεσ/νίκη
- 21. "ΗΩΣΙΝΟΦΙΛΙΚΗ" ΠΕΡΙΤΟΝΙΤΙΔΑ ΣΤΗ ΣΦΠΚ**
A. Ζιάκα, Μ. Οικονόμου, Σ. Τρίκου, Μ. Κιτσάκη, Π. Νούσια, Α. Ανδρικός
Μονάδα ΣΦΠΚ, ΠΓΝΙ "Γ. Χατζηκώστα" και Μονάδα ΣΦΠΚ, ΠΠΓΝΙ Δουρούτης
- 22. ΣΥΝΕΧΗΣ ΦΛΕΒΟΦΛΕΒΙΚΗ ΑΙΜΟΔΙΗΘΗΣΗ (ΣΦΦΑ) ΣΤΗΝ ΑΝΤΙΜΕΤΩΠΙΣΗ ΤΗΣ ΙΣΧΑΙΜΙΚΗΣ ΟΝΑ ΣΕ ΑΣΘΕΝΕΙΣ ΜΕ ΒΑΡΙΑ ΚΑΡΔΙΑΚΗ ΑΝΕΠΑΡΚΕΙΑ**
Π. Τσίτσος, Γ. Θεοδοσίου, Σ. Δοηγύρας, Ε. Ζεϊρεκλήδου, Ε. Σαββίδου, Χ. Κίτκας, Ε. Θεοδώρου, Χ. Νικοηαΐδου, Θ. Μπέλλος, Μ. Κάρτα, Κ. Κοφτήρου, Χ. Τζουβάρα, Α. Τσοηακίδης, Κ. Χατζηκωνσταντίνου, Κ. Οικονόμου, Π. Μακρίδης, Ν. Ζουμπαρίδης
Μονάδα Τεχνητού Νεφρού Γενικού Νομαρχιακού Νοσοκομείου Έδεσσας

23. Η ΣΥΝΕΧΗΣ ΑΙΜΟΔΙΗΘΗΣΗ ΣΤΗ ΜΟΝΑΔΑ ΕΝΤΑΤΙΚΗΣ ΠΑΡΑΚΟΛΟΥΘΗΣΗΣ ΚΑΤΑ ΤΗ ΔΙΑΡΚΕΙΑ ΕΝΟΣ ΕΤΟΥΣ

Π. Βακιάνης, Ν. Συριστατίδης, Χ. Μελίδης, Α. Σουργκούνης, Μ. Μιχαηλία, Π. Διδάγγελος

Νεφρολογικό Τμήμα και Μονάδα Τεχνητού Νεφρού, Παθολογική Κλινική, 424 ΓΣΝΕ

9.30-11.00 ΣΤΡΟΓΓΥΛΟ ΤΡΑΠΕΖΙ

Θέμα: "Η ΑΝΤΙΜΕΤΩΠΙΣΗ ΜΕ ΕΞΩΝΕΦΡΙΚΗ ΚΑΘΑΡΣΗ ΑΛΛΟΔΑΠΩΝ ΑΣΘΕΝΩΝ: ΕΝΑ ΟΞΥ ΟΣΟ ΚΑΙ ΠΟΛΥΔΙΑΣΤΑΤΟ ΣΥΓΧΡΟΝΟ ΠΡΟΒΛΗΜΑ ΤΗΣ ΧΩΡΑΣ ΜΑΣ"

Συντονιστής: *Μ. Σιακωτός*

Εισηγητές:

Δημογραφικά στοιχεία αλλοδαπών της χώρας μας
Μ. Σιακωτός

Απογραφικά στοιχεία αλλοδαπών νεφροπαθών της χώρας μας
Αντιγόνη Καραμπέτσου

Ηπατίτιδες στον Πληθυσμό των αλλοδαπών ασθενών
Αγάθη Καραγκούνη

Προβλήματα αλλοδαπών ασθενών κατά τη θεραπεία τους
Η Νοσηλευτική φροντίδα και παρέμβαση
Μαργαρίτα Οικονόμου

11.00-11.30 ΔΙΑΛΕΙΜΜΑ - ΚΑΦΕΣ

ΣΑΒΒΑΤΟ 13 ΜΑΪΟΥ 2000

**11.30-12.00 Διάλεξη: "ΕΦΑΡΜΟΓΗ ΤΗΣ ΤΗΛΕΪΑΤΡΙΚΗΣ ΣΤΗΝ ΚΑΤ'ΟΙΚΟΝ
ΑΙΜΟΚΑΘΑΡΣΗ"**

Αν. Καθηγητής Β. Αγρογιάννης

ΠΡΟΕΔΡΕΙΟ: Γ. Θανασά

12.00-13.30 ΣΤΡΟΓΓΥΛΟ ΤΡΑΠΕΖΙ

Θέμα: **"Η ΑΝΑΠΤΥΞΗ ΤΗΣ ΕΡΕΥΝΑΣ ΣΤΗ ΝΕΦΡΟΛΟΓΙΚΗ ΝΟΣΗΛΕΥΤΙΚΗ"**

Συντονίστρια: *Στέλλα Κοτζαμπασάκη*

Εισηγητές:

Ο ρόλος της Νοσηλευτικής Έρευνας στην Κλινική άσκηση
προβλήματα και δυνατότητες

Δέσποινα Κοντούλη

Ηθικά διλήμματα στην έρευνα της Νοσηλευτικής Φροντίδας του
Νεφρολογικού ασθενούς

Δ. Σαπουντζή

Ποσοτικού τύπου ερευνητικά σχέδια

Θ. Στρομπούκη

Ποιοτικού τύπου ερευνητικά σχέδια

Μ. Λιόση

Εκπαιδευτικά προγράμματα σχετικά με την έρευνα στη βασική
Μεταπτυχιακή και Συνεχιζόμενη Νοσηλευτική Εκπαίδευση

Μ. Ματζώρου

ΕΡΕΥΝΗΤΙΚΗ ΜΕΛΕΤΗ

**"ΠΑΝΕΛΛΑΔΙΚΗ ΜΕΛΕΤΗ ΤΩΝ ΑΞΙΩΝ, ΣΤΑΣΕΩΝ ΚΑΙ ΠΙΣΤΕΥΩ
ΤΩΝ ΜΑΘΗΤΩΝ ΛΥΚΕΙΟΥ ΓΙΑ ΤΗΝ ΙΔΑΝΙΚΗ ΕΠΑΓΓΕΛΜΑΤΙΚΗ
ΣΤΑΔΙΟΔΡΟΜΙΑ ΚΑΙ ΤΗΝ ΕΠΑΓΓΕΛΜΑΤΙΚΗ ΣΤΑΔΙΟΔΡΟΜΙΑ
ΣΤΗ ΝΟΣΗΛΕΥΤΙΚΗ"**

Στέλλα Κοτζαμπασάκη

ΣΑΒΒΑΤΟ 13 ΜΑΪΟΥ 2000

13.30-14.30 ΕΤΑΙΡΙΚΕΣ ΔΙΑΛΕΞΕΙΣ

ΠΡΟΕΔΡΕΙΟ: Π. Τσούγια, Δ. Κοντούλη

ΒΑΧΤΕΡ

"ΝΕΩΤΕΡΑ ΔΙΑΛΥΜΑΤΑ ΣΤΗΝ ΠΕΡΙΤΟΝΑΪΚΗΚΑΘΑΡΣΗ"

Εισηγητής: Σ. Κατσούδας

JANSSEN - CILAG

**"ΕΥΡΩΠΑΪΚΕΣ ΟΔΗΓΙΕΣ ΚΑΛΥΤΕΡΗΣ ΠΡΑΚΤΙΚΗΣ ΓΙΑ
ΤΗΝ ΑΝΤΙΜΕΤΩΠΙΣΗ ΤΗΣ ΑΝΑΙΜΙΑΣ ΣΕ ΑΣΘΕΝΕΙΣ
ΜΕ ΧΡΟΝΙΑ ΝΕΦΡΙΚΗ ΑΝΕΠΑΡΚΕΙΑ"**

Εισηγητές: Δ. Γούμενος, Μ. Δαρδαμάνης

14.30-16.30 ΕΛΑΦΡΥ ΓΕΥΜΑ

16.30-18.00 ΑΝΑΡΤΗΜΕΝΕΣ ΑΝΑΚΟΙΝΩΣΕΙΣ - (POSTERS)

ΠΡΟΕΔΡΕΙΟ: *Β. Λαγκάζαλη, Α. Δημητρίου*

P1. ΑΠΟΤΕΛΕΣΜΑΤΑ ΜΑΚΡΟΧΡΟΝΗΣ ΠΑΡΑΚΟΛΟΥΘΗΣΗΣ ΠΑΙΔΙΩΝ ΜΕ ΤΕΛΙΚΟ ΣΤΑΔΙΟ ΝΕΦΡΙΚΗΣ ΑΝΕΠΑΡΚΕΙΑΣ

Π. Τσούγια, Κ. Στεφανίδης, Δ. Χασκή, Α. Μπτσιώνη, Δ. Σιαπέρα, Ι. Ρουμπελάκη, Α. Ηθίας, Κ. Μιχελίδης

Μονάδα Τεχνητού Νεφρού, Περιφ/κό Γενικό Νοσοκομείο Παιδων "Αγθ. Κυριακού" Αθήνα

P2. ΖΩΗ ΚΑΙ ΠΡΟΒΛΗΜΑΤΑ ΖΩΝΤΑΝΩΝ ΔΟΤΩΝ ΝΕΦΡΟΥ

Ι. Δημοσθένους, Α. Στυλιανού

Μονάδα Τεχνητού Νεφρού Γενικού Νοσοκομείου Λεμεσού, Κύπρος

P3. ΜΗ ΣΥΜΜΟΡΦΩΣΗ (NON COMPLIANCE) ΣΕ ΛΗΠΤΕΣ ΝΕΦΡΙΚΩΝ ΜΟΣΧΕΥΜΑΤΩΝ

Ι.Π. Γεωργάκη, Α. Τράντα, Β. Τριανταφυλλίδου, Σ. Τσακαλίδου, Ε. Τσοπάνογλου, Β. Λαγκάζαλη, Γρ. Μυσερλίδης.

Μονάδα Μεταμόσχευσης Νεφρού, Γενικό Νομαρχιακό Νοσοκομείο "Ιπποκράτειο" Θεσσαλονίκη

P4. ΝΕΦΡΙΚΕΣ ΚΥΣΤΕΙΣ ΚΑΙ ΝΟΣΗΛΕΥΤΙΚΗ ΓΝΩΣΗ

Στ. Μπούρα, Λ. Δούνη, Ο. Αντωνίου

Μονάδα Τεχνητού Νεφρού, Νοσοκομείο Ελληνικός Ερυθρός Σταυρός Αθήνα

P5. ΣΧΕΣΗ ΣΥΓΚΕΝΤΡΩΣΗΣ ΜΑΓΝΗΣΙΟΥ ΣΤΟ ΔΙΑΛΥΜΑ ΑΙΜΟΚΑΘΑΡΣΗΣ ΚΑΙ ΕΠΙΠΕΔΩΝ ΜΑΓΝΗΣΙΟΥ ΟΡΟΥ

Α. Λάσκαρη, Α. Πετράκη, Μ. Αντωνιάδου, Μ. Γαλήνη, Π. Μαρινάκη, Χ. Αποστολοπούλου, Μ. Σπανού, Μ. Φιλίππου, Ι. Μακρυγιάννη, Π. Καθοχαιρέτης

Μονάδα Τεχνητού Νεφρού, Περιφ/κό Γενικό Νοσοκομείο Νίκαιας "Αγ. Παντελεήμων" Πειραιά

P6. ΕΚΤΙΜΗΣΗ ΤΗΣ ΕΠΑΡΚΕΙΑΣ ΤΗΣ ΑΙΜΟΚΑΘΑΡΣΗΣ

Α. Ρεβελιώτου, Μ. Στασινοπούλου, Κ. Μπέκα, Κ. Ακρίβος, Β. Κασιούμη, Χ. Σπανού, Σ. Παπαθανασίου, Α. Σπανογιάννη, Σ. Ζιάκκα

Νεφρολογικό Τμήμα, Γενικό Νοσοκομείο Ελληνικός Ερυθρός Σταυρός Αθήνα

P7. ΣΥΓΚΡΙΣΗ ΔΥΟ ΤΕΧΝΙΚΩΝ ΤΑΥΤΟΠΟΙΗΣΗΣ ΜΙΚΡΟΟΡΓΑΝΙΣΜΩΝ ΥΠΕΥΘΥΝΩΝ ΓΙΑ ΤΗΝ ΠΡΟΚΛΗΣΗ ΠΕΡΙΤΟΝΙΤΙΔΑΣ ΣΕ ΑΣΘΕΝΕΙΣ ΥΠΟ ΣΦΠΚ

A. Ζιάκα, Α. Ανδρίκος, Μ. Κιτσάκη, Φ. Βάννα, Α. Καθιντέρη*, Β. Μπάκα*, Μ. Παππάς
Νεφρολογική Κλινική και Μικροβιολογικό Εργαστήριο του ΠΓΝΙ "Γ. Χατζηκώστα"*

P8. ΜΕΛΕΤΗ ΣΥΝΘΕΤΙΚΩΝ ΜΟΣΧΕΥΜΑΤΩΝ ΣΕ ΑΙΜΟΚΑΘΑΙΡΟΜΕΝΟΥΣ ΑΣΘΕΝΕΙΣ ΣΕ ΜΙΑ ΤΕΤΡΑΕΤΙΑ (1994-98)

Π. Βακιάνης, Δ. Οικονομίδου, Μ. Ελευθερούδη, Δ. Κιτσούλη, Κ. Αδαμίδου, Α. Κιριμλίδου
Νεφρολογικό Τμήμα, Γενική Κλινική Γαληνός, Θεσσαλονίκη

P9. ΑΠΟΤΕΛΕΣΜΑΤΑ ΤΟΠΟΘΕΤΗΣΗΣ ΚΑΘΗΤΡΩΝ ΔΙΠΛΟΥ ΑΥΛΟΥ ΣΤΙΣ ΚΕΝΤΡΙΚΕΣ ΦΛΕΒΕΣ ΓΙΑ ΕΠΕΙΓΟΥΣΑ ΑΓΓΕΙΑΚΗ ΠΡΟΣΠΕΛΑΣΗ

A. Τασσηνίκου, Ι. Μήτση, Χ. Γκόντζιου, Σ. Στράους, Κ. Σταύρου, Δ. Μπιτχαβά, Λ. Μώκου, Μ. Α. Δαρδαμάνης
Νεφρολογικό Τμήμα Γενικό Νομαρχιακό Νοσοκομείο Πρεβέζης

P10. ΔΕΥΤΕΡΟΠΑΘΗΣ ΥΠΕΡΠΑΡΑΘΥΡΕΟΕΙΔΙΣΜΟΣ ΚΑΙ ΑΝΤΙΣΤΑΣΗ ΣΤΗ ΔΡΑΣΗ ΤΗΣ ΕΡΥΘΡΟΠΟΙΗΤΙΝΗΣ ΣΕ ΑΣΘΕΝΕΙΣ ΣΕ ΠΡΟΓΡΑΜΜΑ ΧΡΟΝΙΑΣ ΠΕΡΙΟΔΙΚΗΣ ΑΙΜΟΚΑΘΑΡΣΗΣ: ΑΝΑΦΟΡΑ ΣΕ 2 ΠΕΡΙΠΤΩΣΕΙΣ

E. Ζεϊρεκλήδου, Γ. Θεοδοσίου**, Χ. Τζουβάρα*, Σ. Δοθγύρας**, Κ. Χατζηκωνσταντίνου*, Α. Τσοθακίδης, Π. Τσίτσος, Ε. Σαββίδου, Ε. Θεοδώρου, Χ. Νικοθαΐδου, Θ. Μπέλλης, Μ. Κάρτα, Κ. Κοφτήρου, Κ. Μαντζηρίδου, Χ. Κίτκας**, Ν. Ζουμπαρίδης*
**Μονάδα Τεχνητού Νεφρού και **Παθολογική Κλινική Γενικού Νομαρχιακού Νοσοκομείου Έδεσσας*

ΣΑΒΒΑΤΟ 13 ΜΑΪΟΥ 2000

18:30 ΣΥΜΠΕΡΑΣΜΑΤΑ - ΠΡΟΤΑΣΕΙΣ

Παναγιώτα Τσούγια

18.30-19.00 ΤΕΛΕΤΗ ΛΗΞΗΣ

ΠΡΟΕΔΡΕΙΟ: *Β. Σιδηρά*

**Διάλεξη: ΔΕΟΝΤΟΛΟΓΙΚΑ ΚΑΙ ΗΘΙΚΑ ΖΗΤΗΜΑΤΑ ΤΗΣ ΕΞΕΛΙΞΗΣ ΤΗΣ
ΤΕΧΝΟΛΟΓΙΑΣ ΚΑΙ ΙΑΤΡΙΚΗΣ: ΤΟ ΠΑΡΑΔΕΙΓΜΑ ΜΕΤΑΜΟΣΧΕΥΣΗ**

Καθηγητής Ι. Βλαχογιάννης

**20:30
ΕΠΙΣΗΜΟ ΔΕΙΠΝΟ**

ΕΥΧΑΡΙΣΤΙΕΣ

Η Οργανωτική Επιτροπή εκφράζει τις θερμές ευχαριστίες της στις παρακάτω εταιρείες για τη γενναιόδωρη χορηγία τους.

CANA
DIOPHAR
ERGO
JANSSEN-CILAG
MEDICAL PRODUCTS
ROCHE HELLAS

Επίσης, η Οργανωτική Επιτροπή εκφράζει ευχαριστίες στις παρακάτω εταιρείες για την ενίσχυση του στόχου του συνεδρίου.

ARITI
ARTLIFE
BAXTER HELLAS
DEMO
DIAL
DOCTOPHARMA
GENESIS PHARMA
JOHNSON & JOHNSON
JOINTCARE
LEO PHARMACEUTICAL PRODUCTS
NEPHROTECH
OMIKRON MEDICAL
SANOFI SYNTHELABO
VERMA DRUGS
Γ.ΚΡΕΞΗΣ & ΥΙΟΣ

ΠΕΡΙΛΗΨΕΙΣ ΕΡΓΑΣΙΩΝ

ΣΥΝΤΟΝΙΣΤΕΣ - ΕΙΣΗΓΗΤΕΣ - ΟΜΙΛΗΤΕΣ - ΠΡΟΕΔΡΟΙ

Η Οργανωτική Επιτροπή ευχαριστεί θερμά τους Συντονιστές, Εισηγητές, Ομιλητές και Προέδρους για την πολύτιμη συμβολή τους στην επιτυχία του επιστημονικού προγράμματος του Συνεδρίου μας.

Αγρογιάννης Βασίλης

Αναπληρωτής Καθηγητής, Νεφρολογικό Τμήμα, Π.Γ.Ν. "Αρεταίειο", Αθήνα

Ανδρίκος Αιμίλιος

Επιμελητής Β', Νεφρολογικό Τμήμα, Π.Γ.Ν. "Γ. Χατζηκώστα", Ιωάννινα

Ασλανίδη Αικατερίνη

Νοσηλεύτρια Νεφρολογίας Μ.Τ.Ν., Ν.Γ.Ν. "Αγ. Ανδρέας" Πάτρα

Βλαχογιάννης Ιωάννης

Καθηγητής Νεφρολογίας, Νεφρολογικό Κέντρο Π.Π.Ν. Ρίο, Πάτρα

Γκούμας Ευάγγελος

Νοσηλεύτης Νεφρολογίας, Υπεύθυνος Μ.Τ.Ν., Π.Π.Ν. Ιωάννινα

Γκρέκας Δημήτριος

Αναπληρωτής Καθηγητής Παθολογίας - Νεφρολογίας, Νεφρολογικό Τμήμα, Π.Γ.Ν. "Ιπποκράτειο" Θεσσαλονίκη

Γούμενος Δημήτριος

Επίκουρος Καθηγητής, Νεφρολογικό Κέντρο Π.Π.Ν. Ρίο, Πάτρα

Δαρδαμάνης Ματθαίος

Διευθυντής Νεφρολογικού Τμήματος Ν.Γ.Ν. Πρέβεζα

Δημητρίου Αγγελική

Διευθύντρια Νοσηλευτικής Υπηρεσίας, Π.Π.Ν. Ιωάννινα

Διαμαντόπουλος Αθανάσιος

Διευθυντής Νεφρολογικού Τμήματος, Ν.Γ.Ν. "Αγ. Ανδρέας" Πάτρα

Ζαπραΐδου Άννα

Νοσηλεύτρια Νεφρολογίας, Αθήνα

Ζηρογιάννης Παναγιώτης

Διευθυντής Νεφρολογικού Τμήματος Π.Γ.Ν. "Γ. Γεννηματάς", Αθήνα

Ζουμπαρίδης Νικόλαος

Διευθυντής Νεφρολογικού Τμήματος Ν.Γ.Ν. Βέροια

Θανασά Γεωργία

Νοσηλεύτρια Νεφρολογίας - Παθολογίας, Νεφρολογική Κλινική, Π.Γ.Ν. "Γ. Γεννηματάς", Αθήνα

Θάνου Ιωάννα

Διευθύντρια Ν.Υ. Νοσηλευτικό Κέντρο "Κυανούς Σταυρός", Αθήνα

Καϊτελίδου Δάφνη

Νοσηλεύτρια, Εργαστήριο Οργάνωσης και Αξιολόγησης Υπηρεσιών Υγείας, Τμήμα Νοσηλευτικής, Πανεπιστήμιο Αθηνών

Καραγιάννη Άννα

Νοσηλεύτρια Νεφρολογίας, Προϊσταμένη Μ.Τ.Ν. "Γ. Παπανικολάου", Θεσσαλονίκη

Καραγκούνη Αγάθη

Νοσηλεύτρια Νεφρολογίας, Προϊσταμένη Μ.Τ.Ν., Π.Γ.Ν. "Δυτικής Αττικής" Αθήνα

Καραμπέτσου Αντιγόνη

Νοσηλεύτρια Νεφρολογίας, Μ.Τ.Ν., 251 Γ.Ν.Α. Αθήνα

Κατσούδας Σπύρος

Επιμελητής Β', Νεφρολογικό Τμήμα, Π.Γ.Ν. "Ιπποκράτειο", Αθήνα

Κοντούλη Δέσποινα

Νοσηλεύτρια Νεφρολογίας, Προϊσταμένη Μ.Τ.Ν. Νοσηλευτικό Κέντρο "Κυανούς Σταυρός", Αθήνα

Κοτζαμπασάκη Στέλλα

Διδάκτωρ Τμήματος Νοσηλευτικής, Πανεπιστήμιο Αθηνών, Επ. Καθηγήτρια Νοσηλευτικής, ΤΕΙ Αθήνα

Κυριμλίδου Άννα

Νοσηλεύτρια Νεφρολογίας, Προϊσταμένη Μ.Τ.Ν., Νοσηλευτικό Κέντρο "Γαληνός", Θεσσαλονίκη

Κωστενίδου Μαγδαληνή

Νοσηλεύτρια Νεφρολογίας - Παθολογίας, Προϊσταμένη ΜΣΦΠΚ, Ν.Γ.Ν. "Αμ. Φλέμιγκ", Αθήνα

Λαγκάζαλη Βασιλική

Νοσηλεύτρια Νεφρολογίας, Προϊσταμένη Κέντρου Μεταμοσχεύσεων, Π.Γ.Ν. "Ιπποκράτειο" Θεσσαλονίκη

Λάσκαρη Αναστασία

Νοσηλεύτρια Νεφρολογίας - Παθολογίας, Υπεύθυνος Μ.Τ.Ν., Π.Γ.Ν. Νίκαιας "Αγ. Παντελεήμων", Πειραιάς

Λιόση Μαρία

Νοσηλεύτρια MSC, υπεύθυνος ΚΕΚ, Π.Γ.Ν. "Ιπποκράτειο" Αθήνα

Μαντζώρου Μαριάννα

Νοσηλεύτρια MSC, Εργαστηριακός Συνεργάτης, ΤΕΙ Αθήνα

Μαράκη Μαρία

Ν. Σμήναρχος Ε.Α.

ΣΥΝΤΟΝΙΣΤΕΣ - ΕΙΣΗΓΗΤΕΣ - ΟΜΙΛΗΤΕΣ - ΠΡΟΕΔΡΟΙ

Μαρνέρας Χρήστος

Νοσηλεύτης Νεφρολογίας, Μ.Τ.Ν., Π.Π.Γ.Ν. Ρίο, Πάτρα

Μενεξίδου Γεωργία

Νοσηλεύτρια Νεφρολογίας, Μ.Τ.Ν., Π.Γ.Ν. "Γ. Γεννηματάς", Αθήνα

Μπήδου Ζωή

Νοσηλεύτρια Νεφρολογίας, Προϊσταμένη Μ.Τ.Ν. Π.Γ.Ν. "ΑΧΕΠΑ" Θεσσαλονίκη

Μιχαλόπουλος Διονύσιος

Νοσηλεύτης Νεφρολογίας, Μ.Τ.Ν., Π.Γ.Ν. "Γ. Γεννηματάς", Αθήνα

Μπαλάσκας Ηλίας

Επιμελητής Α', Α.Π. Νεφρολογικό Τμήμα, Π.Γ.Ν. "ΑΧΕΠΑ" Θεσσαλονίκη

Μπαμίχας Γεράσιμος

Επιμελητής Β', Νεφρολογικό Τμήμα Π.Γ.Ν. "Γ. Παπανικολάου" Θεσσαλονίκη

Νασιάκου Παρασκευή

Νοσηλεύτρια Νεφρολογίας, Μ.Τ.Ν., Π.Γ.Ν. "Γ. Γεννηματάς", Αθήνα

Νησίδη Δ.

Νοσηλεύτρια Νεφρολογίας, Μ.Τ.Ν., Π.Π.Ν. Ρίο, Πάτρα

Νούσης Αθανάσιος

Νοσηλεύτης Νεφρολογίας, Μ.Τ.Ν., Π.Γ.Ν. "Γ. Γεννηματάς", Αθήνα

Ντάσκα Ελευθερία

Νοσηλεύτρια Χειρουργικής - Νεφρολογίας, Προϊσταμένη Μονάδας Μελέτης Τραύματος Π.Γ.Ν. "Ιπποκράτειο", Αθήνα

Οικονόμου Μαργαρίτα

Νοσηλεύτρια Νεφρολογίας, Προϊσταμένη Μ.Σ.Φ.Π.Κ., Π.Π.Ν. Ιωάννινα

Παλατζίδου Μαρία

Νοσηλεύτρια Νεφρολογίας, Μ.Τ.Ν., Π.Γ.Ν. "Γ. Χατζηκώστα", Ιωάννινα

Παπαγεωργίου Βασιλική

Νοσηλεύτρια Νεφρολογίας, Μ.Τ.Ν., Π.Γ.Ν. "Γ. Γεννηματάς", Αθήνα

Παπαδημητρίου Μαρία

Καθηγήτρια Νοσηλευτικής, ΤΕΙ Πάτρας

Παππά Μαρία

Προϊσταμένη Μ.Τ.Ν., Ν.Γ.Ν. "Αγ. Ανδρέας" Πάτρα

Πετράς Δημήτριος

Επιμελητής Β', Νεφρολογικό Τμήμα, Π.Γ.Ν. "Ιπποκράτειο", Αθήνα

Πολυχροσιάδου Σοφία

Νοσηλεύτρια Νεφρολογίας, υπεύθυνος Νεφρολογικού Κέντρου, Βέροια

Ραγιά Αφροδίτη

Ομότιμος Καθηγήτρια Νοσηλευτικής, Αθήνα

Σαπουντζή-Κρέπια Δέσποινα

Διδάκτωρ Τμήματος Νοσηλευτικής, Πανεπιστήμιο Αθηνών, Καθηγήτρια Επισκεπτών Υγείας, ΤΕΙ Αθήνα

Σιακωτός Μάριος

Διευθυντής Νεφρολογικού Τμήματος, Ν.Γ.Ν. "Δυτ. Αττικής", Αθήνα

Σιδηρά Βασιλική

Νοσηλεύτρια Νεφρολογίας, Προϊσταμένη Νεφρολογικού Κέντρου, Π.Π.Ν., Ρίο, Πάτρα

Στρουμπούκη Θεοδώρα

Διδάκτωρ Τμήματος Νοσηλευτικής, Πανεπιστήμιο Ουαλλίας, Εργαστηριακός Συνεργάτης, ΤΕΙ Αθήνα

Τσούγια Παναγιώτα

Νοσηλεύτρια Παιδιατρικής Νεφρολογίας, Τομεάρχης ΝΥ, Π.Γ.Ν. "Αγλαΐα Κυριακού", Αθήνα

Τυρλιώνη Αγγελική

Νοσηλεύτρια Νεφρολογίας, Μ.Τ.Ν., Π.Γ.Ν. "ΑΧΕΠΑ" Θεσσαλονίκη

Χαρδαλιάς Ανδρέας

Νοσηλευτής Νεφρολογίας, ΜΣΦΚ, Π.Π.Ν. Ρίο, Πάτρα

Χριστοπούλου Στέλλα

Νοσηλεύτρια Νεφρολογίας - Παθολογίας, Προϊσταμένη, Μ.Τ.Ν., 251 Γ.Ν. Αεροπορίας, Αθήνα

ΕΥΡΕΤΗΡΙΟ ΣΥΓΓΡΑΦΕΩΝ

A

ΑΓΡΟΓΙΑΝΝΗΣ Β	33
ΑΔΑΜΙΔΟΥ Κ	22, 23, 37, 46, 47, 74
ΑΘΑΝΑΣΙΟΥ Α	27, 49
ΑΚΡΙΒΟΣ Κ	36, 72
ΑΝΔΡΕΑ Σ	65
ΑΝΔΡΙΚΟΣ Α	30, 37, 62, 73
ΑΝΤΩΝΙΑΔΟΥ Μ	36, 71
ΑΝΤΩΝΙΟΥ Ο	36, 70
ΑΠΟΣΤΟΛΟΠΟΥΛΟΥ Χ	36, 71
ΑΣΙΚΗ Χ	28, 55
ΑΣΛΑΝΙΔΗ Α	22, 25, 42
ΑΣΠΡΟΜΟΥΡΓΟΥ Κ	30, 59

B

ΒΑΓΙΑ Ι	28, 57
ΒΑΓΙΩΤΑΣ Λ	27, 49
ΒΑΚΙΑΝΗΣ Π	22, 23, 31, 37, 46, 47, 64, 74
ΒΑΝΝΑ Φ	37, 73
ΒΑΡΔΑΚΗ Σ	65
ΒΕΛΙΩΤΗΣ Β	28, 55
ΒΛΑΧΟΓΙΑΝΝΗΣ Ι	38

Γ

ΓΑΛΑΝΗ Μ	36, 71
ΓΕΩΡΓΑΚΗ Ι	36, 69
ΓΙΑΛΑΜΑ Α	27, 50
ΓΙΑΜΑΛΗΣ Π	27, 53
ΓΙΑΝΝΑΚΑΚΗ Σ	22, 27, 30, 44, 50, 59
ΓΚΟΓΚΑ Γ	30, 60
ΓΚΟΓΚΟΣΗΣ Κ	22, 27, 44, 50
ΓΚΟΝΤΖΙΟΥ Χ	28, 37, 57, 75
ΓΚΟΥΜΑΣ Ε	24
ΓΚΡΕΚΑΣ Δ	25
ΓΟΥΜΕΝΟΣ Δ	35

Δ

ΔΑΡΔΑΜΑΝΗΣ Μ	28, 35, 37, 57, 75
ΔΗΜΗΤΡΙΟΥ Α	36
ΔΗΜΟΣΘΕΝΟΥΣ Ι	36, 68
ΔΙΑΜΑΝΤΟΠΟΥΛΟΣ Α	22, 26, 42
ΔΙΔΑΓΓΕΛΟΣ Π	31, 64
ΔΟΛΓΥΡΑΣ Σ	23, 28, 30, 37, 48, 58, 63, 76
ΔΟΥΝΗ Λ	36, 70

Ε

ΕΛΕΥΘΕΡΟΥΔΗ Μ	22, 23, 37, 46, 47, 74
---------------------	------------------------

Ζ

ΖΑΠΡΑΪΔΟΥ Α	30
ΖΕΪΡΕΚΛΙΔΟΥ Ε	23, 28, 30, 37, 48, 58, 63, 76
ΖΗΡΟΓΙΑΝΝΗΣ Π	24
ΖΙΑΚΑ Α	30, 37, 62, 73
ΖΙΑΚΚΑ Σ	36, 72
ΖΟΛΩΤΑ Α	27, 53
ΖΟΥΜΠΑΡΙΔΗΣ Ν	23, 25, 28, 30,
.....	37, 48, 58, 63, 76

Η

ΗΛΙΑΣ Α	36, 67
---------------	--------

Θ

ΘΑΝΑΣΑ Γ	24, 33
ΘΑΝΟΥ Ι	22
ΘΕΟΔΟΣΙΟΥ Γ	23, 28, 30, 37, 48, 58, 63, 76
ΘΕΟΔΩΡΟΥ Ε	23, 28, 30, 37, 48, 58, 63, 76

Ι

ΙΟΡΔΑΝΙΔΟΥ Μ	28, 56
--------------------	--------

ΕΥΡΕΤΗΡΙΟ ΣΥΓΓΡΑΦΕΩΝ

Κ

ΚΑΪΤΕΛΙΔΟΥ Δ	24
ΚΑΛΙΝΤΕΡΗ Α	37, 73
ΚΑΛΟΧΑΙΡΕΤΗΣ Π	28, 36, 55, 71
ΚΑΠΑΔΟΧΑ Α	30, 60
ΚΑΡΑΓΙΑΝΝΗ Α	25
ΚΑΡΑΓΚΟΥΝΗ Α	22, 32, 43
ΚΑΡΑΚΩΣΤΑ Ε	22, 44
ΚΑΡΑΜΠΑΤΑΚΗΣ Π	27, 53
ΚΑΡΑΜΠΕΤΣΟΥ Α	32
ΚΑΡΑΝΤΖΙΝΗ Σ	27, 50
ΚΑΡΠΟΥΧΤΣΗ Ε	28, 54
ΚΑΡΤΑ Μ	23, 28, 30, 37, 48, 58, 63, 76
ΚΑΣΙΟΥΜΗ Β	36, 72
ΚΑΤΣΑΡΟΥ Α	30, 60
ΚΑΤΣΟΥΔΑΣ Σ	35
ΚΑΤΩΠΟΔΗ Α	28, 55
ΚΙΤΚΑΣ Χ	23, 28, 30, 37, 48, 58, 63, 76
ΚΙΤΣΑΚΗ Μ	30, 37, 62, 73
ΚΙΤΣΟΥΛΗ Δ	22, 23, 37, 46, 47, 74
ΚΟΚΚΙΝΟΥ Ε	22, 43
ΚΟΝΤΟΥΛΗ Δ	24, 34, 35
ΚΟΣΠΑΤΗ Ε	28, 56
ΚΟΤΖΑΜΠΑΣΑΚΗ Σ	34, 65
ΚΟΤΣΙΝΗ Μ	28, 57
ΚΟΥΚΟΥΔΗΣ Π	27, 53
ΚΟΥΛΟΥΡΙΔΗΣ Ε	30, 60
ΚΟΥΤΡΟΥΒΗ Ι	27, 51
ΚΟΦΤΗΡΟΥ Κ	23, 28, 30, 37, 48, 58, 63, 76
ΚΥΔΩΝΑΚΗ Σ	28, 55
ΚΥΡΙΑΚΗ Β	28, 57
ΚΥΡΙΑΚΙΔΟΥ Ε	65
ΚΥΡΙΚΛΙΔΟΥ Π	27, 49
ΚΥΡΙΜΛΙΔΟΥ Α	22, 23, 25, 37, 46, 47, 74
ΚΩΣΤΕΝΙΔΟΥ Μ	27
ΚΩΣΤΟΓΛΟΥ Π	27, 51

Λ

ΛΑΓΚΑΖΑΛΗ Β	36, 69
ΛΑΖΑΡΗ Α	30, 60
ΛΑΣΚΑΡΗ Α	26, 28, 36, 55, 71
ΛΙΑΓΚΑ Μ	27, 51
ΛΙΟΣΗ Μ	34
ΛΥΓΙΔΑΚΗ Ε	30, 59

Μ

ΜΑΖΑΡΑΚΗ Μ	22, 45
ΜΑΚΡΙΔΗΣ Π	28, 30, 58, 63
ΜΑΚΡΥΝΙΩΤΟΥ Ι	28, 36, 55, 71
ΜΑΝΤΖΗΡΙΔΟΥ Κ	28, 37, 58, 76
ΜΑΡΙΝΑΚΗ Π	36, 71
ΜΑΡΝΕΡΑΣ Χ	28, 30, 54
ΜΑΤΖΩΡΟΥ Μ	34, 65
ΜΕΛΙΔΗΣ Χ	31, 64
ΜΕΜΜΟΣ Δ	27, 49, 53
ΜΕΝΕΞΙΔΟΥ Γ	24
ΜΕΤΑΞΟΥΛΗ Κ	28, 55
ΜΗΤΣΗ Ι	28, 37, 57, 75
ΜΗΤΣΙΩΝΗ Α	36, 67
ΜΗΤΣΟΠΟΥΛΟΣ Ε	27, 49
ΜΙΧΑΛΕΑ Μ	31, 64
ΜΙΧΑΛΟΠΟΥΛΟΣ Δ	24
ΜΙΧΕΛΗΣ Κ	36, 67
ΜΠΑΚΑ Β	37, 73
ΜΠΑΚΟΛΗ Α	30, 60
ΜΠΑΛΑΣΚΑΣ Η	25, 30, 61
ΜΠΑΛΤΟΥΚΟΥ Ε	27, 51
ΜΠΑΜΙΧΑΣ Γ	25
ΜΠΕΓΝΗ Π	22, 30, 44, 59
ΜΠΕΚΑ Κ	36, 72
ΜΠΕΚΑ Π	28, 57
ΜΠΕΛΕΧΡΗ Α	27, 53

ΕΥΡΕΤΗΡΙΟ ΣΥΓΓΡΑΦΕΩΝ

ΜΠΕΛΛΟΣ Θ 23, 28, 30, 37, 48, 58, 63, 76	ΠΑΠΑΠΕΤΡΟΠΟΥΛΟΥ Μ 22, 42
ΜΠΕΣΥΡΗ Μ 27, 50	ΠΑΠΑΣΠΥΡΟΠΟΥΛΟΥ Α 30, 60
ΜΠΗΔΙΟΥ Ζ 25	ΠΑΠΑΧΡΥΣΑΝΘΑΚΗ Κ 28, 54
ΜΠΙΤΧΑΒΑ Δ 37, 75	ΠΑΠΠΑ Μ 22, 27, 42
ΜΠΟΚΑΡΗ Α 22, 43	ΠΑΠΠΑΣ Μ 37, 73
ΜΠΟΛΙΚΑΣ Ε 27, 52	ΠΕΤΡΑ Κ 22, 44
ΜΠΟΥΓΙΩΤΑ Ε 22, 45	ΠΕΤΡΑΚΗ Α 36, 71
ΜΠΟΥΡΑ Σ 36, 70	ΠΕΤΡΑΣ Δ 24
ΜΥΣΕΡΛΗΣ Γ 36, 69	ΠΝΕΥΜΑΤΙΚΟΣ Δ 30, 61
ΜΩΚΟΥ Λ 37, 75	ΠΟΛΥΜΕΡΗ Γ 27, 49, 53
Ν	ΠΟΥΛΙΑΝΟΥ Μ 30, 60
ΝΑΣΙΑΚΟΥ Π 24	ΠΟΥΛΙΔΑ Γ 22, 43
ΝΗΣΙΔΗ Δ 24, 28, 54	Ρ
ΝΙΚΟΛΑΙΔΟΥ Χ 23, 28, 30, 37, 48, 58, 63, 76	ΡΑΓΙΑ Α 21
ΝΙΚΟΛΟΠΟΥΛΟΥ Ε 27, 30, 50, 59	ΡΕΒΕΛΙΩΤΟΥ Α 36, 72
ΝΟΥΣΗΣ Α 24	ΡΟΥΜΠΕΛΑΚΗ Ι 36, 67
ΝΟΥΣΙΑ Π 30, 62	ΡΟΥΣΙΑ Β 22, 43
ΝΤΑΣΚΑ Ε 24	Σ
ΝΤΙΚΟΥ Μ 65	ΣΑΒΒΙΔΟΥ Ε 23, 28, 30, 37, 48, 58, 63, 76
ΝΤΙΟΥΔΗΣ Χ 28, 56	ΣΑΠΟΥΝΤΖΗ Δ 34
Ο	ΣΑΡΡΗΣ Ε 22, 43
ΟΙΚΟΝΟΜΙΔΟΥ Δ 22, 23, 37, 46, 47, 74	ΣΑΧΑΔΑΡΗ Π 28, 56
ΟΙΚΟΝΟΜΟΥ Κ 28, 30, 58, 63	ΣΕΛΕΜΙΔΗΣ Ν 28, 55
ΟΙΚΟΝΟΜΟΥ Μ 30, 32, 62	ΣΙΑΚΩΤΟΣ Μ 22, 32, 43
ΟΥΖΟΥΝΗ Σ 27, 51	ΣΙΑΠΕΡΑ Δ 36, 67
Π	ΣΙΔΗΡΑ Β 38
ΠΑΛΑΤΖΙΔΟΥ Μ 24	ΣΙΩΠΗ Χ 28, 56
ΠΑΠΑΓΕΩΡΓΙΟΥ Β 24	ΣΟΥΡΓΚΟΥΝΗΣ Α 31, 64
ΠΑΠΑΓΕΩΡΓΙΟΥ Ρ 28, 57	ΣΠΑΝΟΓΙΑΝΝΗ Α 36, 72
ΠΑΠΑΔΗΜΗΤΡΙΟΥ Μ 21	ΣΠΑΝΟΥ Μ 36, 71
ΠΑΠΑΔΟΠΟΥΛΟΣ Γ 27, 51	ΣΠΑΝΟΥ Χ 36, 72
ΠΑΠΑΔΟΠΟΥΛΟΥ Χ 28, 55	ΣΤΑΘΗ Α 22, 44
ΠΑΠΑΘΑΝΑΣΙΟΥ Σ 36, 72	ΣΤΑΣΙΝΟΥ Μ 36, 72
	ΣΤΑΥΡΙΑΝΑΚΗ Δ 22, 43

ΕΥΡΕΤΗΡΙΟ ΣΥΓΓΡΑΦΕΩΝ

ΣΤΑΥΡΟΥ Κ	37, 75	ΤΣΟΠΑΝΟΓΛΟΥ Ε	36, 69
ΣΤΕΦΑΝΙΔΗΣ Κ	36, 67	ΤΣΟΥΓΙΑ Π	21, 35, 36, 38, 67
ΣΤΡΑΟΥΣ Σ	37, 75	ΤΥΡΛΙΩΝΗ Α	25
ΣΤΡΟΥΜΠΟΥΚΗ Θ	34		
ΣΤΥΛΙΑΝΟΥ Α	36, 68	Φ	
ΣΥΡΙΣΤΑΤΙΔΗΣ Ν	31, 64	ΦΙΛΙΠΠΟΥ Μ	36, 71
ΣΦΑΚΙΑΝΑΚΗ Α	27, 52	ΦΩΤΗ Ε	30, 61
Τ		Χ	
ΤΑΠΟΥ Γ	27, 53	ΧΑΡΔΑΛΙΑΣ Α	22
ΤΑΣΟΥΛΑ Θ	25	ΧΑΣΚΗ Δ	36, 67
ΤΑΣΣΗΝΙΚΟΥ Α	28, 37, 57, 75	ΧΑΤΖΗΒΑΣΙΛΕΙΟΥ Ε	28, 56
ΤΖΟΥΒΑΡΑ Χ	23, 28, 30, 37, 48, 58, 63, 76	ΧΑΤΖΗΚΩΝΣΤΑΝΤΙΝΟΥ Κ	23, 28, 30, 37, 48, 58, 63, 76
ΤΟΥΝΗΣ Σ	27, 49	ΧΑΤΖΗΠΑΣΧΑΛΗ Α	27, 51
ΤΡΑΝΤΑ Α	36, 69	ΧΟΝΔΡΟΓΙΑΝΝΟΥ Μ	30, 59
ΤΡΙΑΝΤΑΦΥΛΛΙΔΟΥ Β	36, 69	ΧΡΙΣΤΟΠΟΥΛΟΥ Σ	22, 24, 45
ΤΡΙΚΟΥ Σ	30, 62		
ΤΣΑΚΑΛΙΔΟΥ Σ	36, 69	Ψ	
ΤΣΑΚΙΡΙΔΗ Ε	22, 43	ΨΑΡΙΑΔΗ Α	28, 54
ΤΣΙΓΓΑ Β	22, 44	ΨΑΡΡΗΣ Μ	28, 54
ΤΣΙΤΣΗΣ Π	23, 28, 30, 37, 48, 58, 63, 76		
ΤΣΟΛΑΚΙΔΗΣ Α	23, 28, 30, 37, 48, 58, 63, 76		

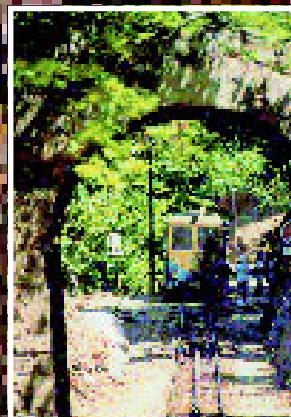

**ΟΜΟΡΦΙΕΣ ΤΗΣ ΑΧΑΪΑΣ
ΣΥΝΤΟΜΟ ΟΔΟΙΠΟΡΙΚΟ**

Ομορφιές της Αχαΐας
Σύντομο Οδοιπορικό

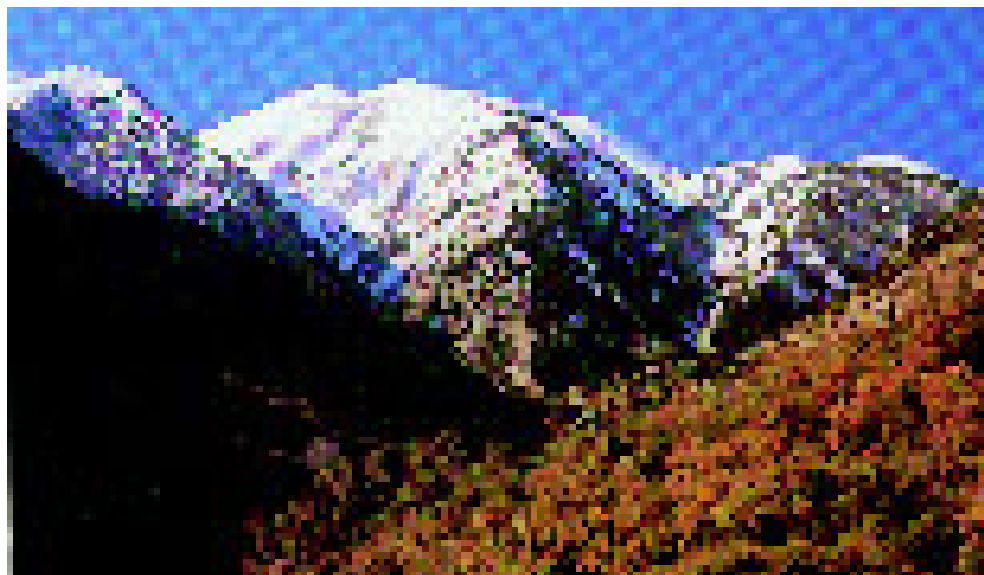

ΠΑΤΡΑ

Είναι η πρωτεύουσα του νομού με 153.400 κατοίκους. Σχηματίστηκε από την ένωση τριών αγροτικών συνοικισμών (Αρόνη, Άνθεια, Μεσάτις) των Μυκηναϊκών Χρόνων και πήρε το όνομά της από τον Πατρέα, τον αρχηγό των Αχαιών που εγκαταστάθηκαν εδώ μετά τη δωρική κατάκτηση. Η αναδιοργάνωση της ομοσπονδίας των αχαιϊκών πόλεων και η ίδρυση της Αχαιϊκής Συμπολιτείας έφεραν την πόλη στο προσκήνιο, γνώρισε όμως πραγματική ακμή μετά το 146 π.Χ. Στη διάρκεια των Ρωμαϊκών

Χρόνων γνώρισε την εύνοια πολλών Ρωμαίων αυτοκρατόρων και αποτέλεσε κοσμοπολίτικο κέντρο. Στην πόλη δίδαξε και μαρτύρησε ο απόστολος Ανδρέας (68 μ.Χ.). Σήμερα είναι συγκοινωνιακό, εμπορικό και τουριστικό κέντρο της Πελοποννήσου και συγκρόνως η τρίτη πόλη της Ελλάδας. Χωρίζεται στην Πάνω και Κάτω Πόλη, έχει σωστή ρυμοτομία, με πλατείες και όμορφους κήπους και διατηρεί τις μνήμες από το παρελθόν. Απέχει 219 χλμ. Δ από την Αθήνα.

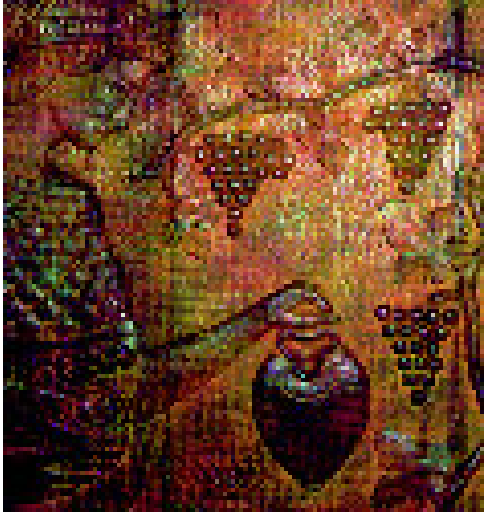

ΑΞΙΟΘΕΑΤΑ

Το οινοποιείο της εταιρείας "Αχάια Κηάους" στο χωριό Πετρωτό, 8 χλμ. ΝΑ από την Πάτρα. Ιδρύθηκε το 1854 από το Βαυαρό Γουσταύο Κηάους και από το 1920 περνάει σ' ελληνικά χέρια. Είναι χτισμένο σε ειδυηλιακή θέση, "ακρόπολη της Πάτρας", σε τρία

ΠΑΤΡΑ

επίπεδα και σε έκταση μεγαλύτερη από 11.000 τετραγωνικά μέτρα. Όλες οι εγκαταστάσεις της εταιρείας - ακόμα και οι νεότερες - διατηρούν τα στοιχεία της παραδοσιακής αρχιτεκτονικής. Στην είσοδο δεσπόζουν εντυπωσιακοί πύργοι (όπου κατοικούν ακόμα οι απόγονοι των συνεργατών της εταιρείας). Στο κτίριο, όπου είναι ο χώρος υποδοχής των επισκεπτών, βρίσκονται το γραφείο του ιδρυτή, με πολλές παλιές φωτογραφίες, συνταγές κρασιών (μαυροδάφνης, κ.ά.), βραβεία, διπλώματα και μετάλλια από διεθνείς τιμητικές διακρίσεις της εταιρείας. Επίσης, στο χώρο αυτό γίνεται γευστική δοκιμή και πωλούνται κρασιά. Μέσα στο θαυμάσιο κήπο διακρίνονται ιδιωτική έπαυλη, εκκλησία, συνεδριακό κέντρο, εκθεσιακός χώρος, τα γραφεία της διοίκησης, το παλαιό οινοποιείο,

ΚΑΛΑΒΡΥΤΑ

το παλαιό και το νέο εμφιαλωτήριο, οι αμπελώνες και το παλαιότερο κτίριο των εγκαταστάσεων με το "Αυτοκρατορικό Κελάρι". Εδώ διατηρούνται βαρέλια με ξυλόγλυπτες παραστάσεις, καθώς και βαρέλια για την παραγωγή της μαυροδάφνης. Ο Γουσταύος Κηάους ονόμασε το κρασί μαυροδάφνη, που πρωτοπαρήγαγε το 1873, για να τιμήσει την αρραβωνιαστικιά του Δάφνη, μια όμορφη μελαχρινή Ελληνίδα, που πέθανε σε νεαρή ηλικία. Οι χώροι του οινοποιείου είναι ανοικτοί για το κοινό, ορισμένες ώρες, όλο το χρόνο.

Άλλα αξιοθέατα είναι η πηλατεία Βασιλέως Γεωργίου Α΄, το Δημοτικό θέατρο "Απόλλων", το κτίριο του Εμπορικού Συλλόγου "Ερμής", η πηλατεία Όθλας, η Δημοτική Βιβλιοθήκη, η Δημοτική Πινακοθήκη, το Δημοτικό Ωδείο, το Δημοτικό Περιφερειακό θέατρο, το Ρωμαϊκό Ωδείο, τα ερείπια του μεσαιωνικού κάστρου (φρούριου Πατρών), η εκκλησία του Παντοκράτορα, η εκκλησία του Αγίου Ανδρέα, το χαμάμ, το παλαιό νοσοκομείο, οι γραφικές σκάλες, τα Ψηλά Αλώνια, το δασύλλιο, οι σταφιδαποθήκες Μπάρι, το ρολόι, η μονή Γηροκομείου, η μονή Ομπλού, το Παλαιομοναστήρι, η εκκλησία του Αγίου Κωνσταντίνου.

ΜΟΥΣΕΙΑ

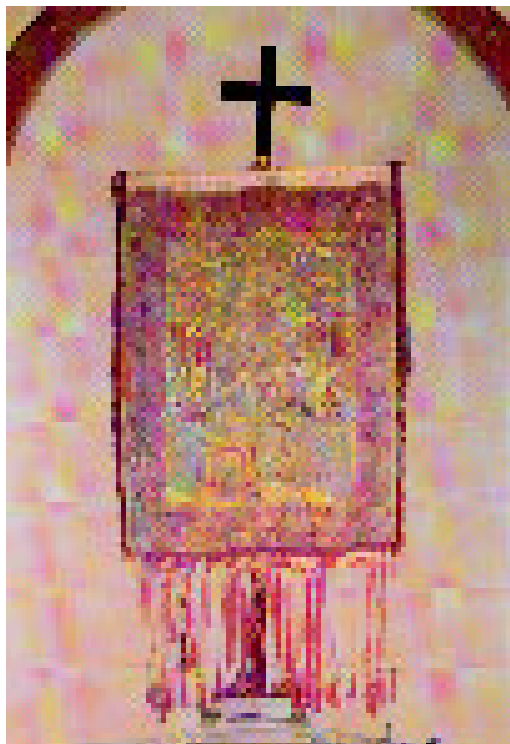
Αρχαιολογικό, Τύπου, Εθνολογικό, Λαϊκής Τέχνης.

ΚΑΛΑΒΡΥΤΑ

Ιστορική κωμόπολη, με πολλή νερά - της έδωσαν και το όνομά της - χτισμένη σε ύψος 756 μ., στη θέση της αρχαίας πόλης Κύναιθας, στις πηγαίες των Αροανίων (Χελμός). Στα χρόνια της Φραγκοκρατίας ήταν έδρα βαρονίας. Στη διάρκεια του Αγώνα του 1821 έπαιξε πρωταγωνιστικό ρόλο και οι Τούρκοι την έκαψαν δυο φορές. Στην Κατοχή, οι Γερμανοί κατέστρεψαν την κωμόπολη και εκτέλεσαν όλη τους άντρες πάνω από 13 χρόνων. Τα Καλάβρυτα έχουν έντονη τουριστική κίνηση, κυρίως τους χειμερινούς μήνες χάρη στο χιονοδρομικό κέντρο στο Χελμό. Έχουν 2.250 κατοίκους. Απέχουν 77 χλμ ΝΑ από την Πάτρα μέσω του δρόμου της Χαϊανδρίτσας, ή 30 χλμ. από την παραλία της Πούντας (κοντά στο Διακοφτό), μέσω του δρόμου μεγάλου Σπηλαίου.

ΑΞΙΟΘΕΑΤΑ

Η ιστορική **Μονή της Αγίας Λαύρας** και το παρεκκλήσι όπου ορκίστηκαν οι οπλαρχηγοί της Επανάστασης, στις 23 Μαΐου 1821. Βρίσκονται 4 χλμ. από τα

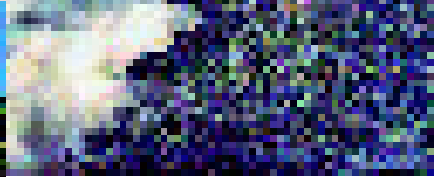
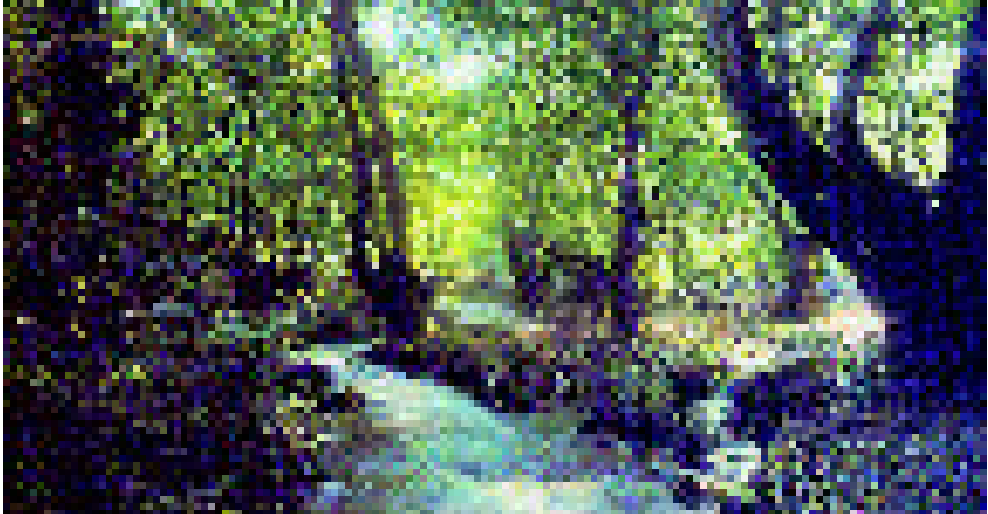
ΚΑΛΑΒΡΥΤΑ

Καλάβρυτα. Η μονή της Αγίας Λαύρας ιδρύθηκε το 10ο αι. από τον ασκητή Αθανάσιο Αθωνίτη, 500 μέτρα ανατολικά της σημερινής, στη θέση Παλαιομονάστηρο. Η αρχική μονή πυρπολήθηκε το 1585 από τους Τούρκους (σώθηκε μόνο μια δίκλιτη εκκλησία) και το 1689 μεταφέρθηκε στη σημερινή θέση της, για να καταστραφεί το 1827 από τον Ιμπραήμ πασά και το 1943 από τους Γερμανούς και να ξαναχτιστεί και τις δυο φορές. Το σημερινό κτίσμα χρονολογείται στο 1950 και αν και πρόσφατο, είναι βαρύ από ιστορικές μνήμες. Σύμβολο της Ελληνικής Επανάστασης του 1821, η μονή διαθέτει σημαντικά κειμήλια στο σκευοφυλάκιό της, όπως το λήβαρο της Επανάστασης, τρυπημένο από

τούρκικη σφαίρα, την ποιμαντορική ράβδο και τα άμφια του Παλαιών Πατρών Γερμανού, την κέρα του Αγίου Αλεξίου, δώρο του Μανουήλ Κομνηνού, αδαμαντοκόλλητο ευαγγέλιο, δώρο, ηέγεται της Αικατερίνης της Μεγάλης της Ρωσίας, και άλλα λειτουργικά και εκκλησιαστικά σκεύη. Η αξιόλογη βιβλιοθήκη της μονής περιλαμβάνει χίλιους τόμους βιβλίων και χειρόγραφους κώδικες, που χρονολογούνται στον 11ο αι.

Το μοναστήρι του **Μεγάλου Σπηλαιίου** "κολλημένο" πάνω σε βράχο (υψόμετρο 924), σε τοπίο με σπάνια ομορφιά. Οι μοναχοί διηγούνται ότι η μονή ιδρύθηκε από δύο αδέρφια μοναχούς από τη Θεσσαλονίκη, το Συμεών και το Θεόδωρο, στους οποίους μια βοσκοπούλα με αυτοκρατορικό αίμα στις φλέβες της, ονόματι Ευφροσύνη, έδειξε σε μια σπηλιά την εικόνα της Παναγίας (4ου αι.) που είχε βρει, φτιαγμένη από κερί από τον ευαγγελιστή Λουκά. Η εικόνα αυτή είναι σήμερα στην εκκλησία αφιερωμένη στην Παναγία τη Μεγαλοσπηλιώτισσα, μέσα στη σπηλιά. Το κύριο οικοδόμημα της μονής, που κάποτε επανειλημμένα και ξαναχτίστηκε πολλές φορές, αποτελείται

ΚΑΛΑΒΡΥΤΑ

από οχτώ ορόφους, ενώ το καθολικό της βρίσκεται στον τρίτο όροφο. Η σημερινή μορφή του είναι επισκευή του 1943. Η εκκλησία, που αποτελεί τον κυρίως ναό, είναι διακοσμημένη με τοιχογραφίες του 1653. Μην παραλείψετε να δείτε το σκευοφυλάκιο με τα πολύτιμα κειμήλια (άμφια, χειρόγραφα ευαγγέλια, χρυσοκεντήματα, λειψανοθήκες κ.ά.), τη βιβλιοθήκη που σήμερα δεν είναι πια τόσο πλούσια, τη σπηλιά με τα τεράστια βαρέλια και την τράπεζα. Ο γραφικός σταθμός του ΟΣΕ, το σπίτι της Αικατερίνης Παλαιοθόλου (παλιάτη της Παλαιοθολογίας), το φαράγγι του Βουραϊκού ποταμού, το μνημείο εκτελεσθέντων (τόπος θυσίας), το φραγκικό κάτρο, το πανελλήνιο μνημείο Ηρώων, το σπήλαιο των Λιμνών η μονή της Μακεδονιάς, το χωριό Πήλαντερό, το χιονοδρομικό κέντρο Χελμού.

Το **Σπήλαιο των Λιμνών** σε απόσταση 1.500 μ. Β από το χωριό Καστριά. Έχει δεκατρείς κλιμακωτές λίμνες σε τρεις ορόφους και είναι μοναδικό στον κόσμο. Στα ήσυχά νερά των λιμνών καθρεφτίζονται πανέμορφες και πολύχρωμες σταλακτιτικές δημιουργίες που έχουν αναπτυχθεί στους τοίχους και στις οροφές. Η ύπαρξη του σπηλαίου ήταν γνωστή από την αρχαιότητα, αλλή μόλις το 1964 κάτοικοι των Καστριών ανέβηκαν με ξυλόσκαλες και ανακάλυψαν το δεύτερο όροφο. Τα νερά του σπηλαίου προέρχονται από το οροπέδιο "Απανάκαμπος" και διοχετεύονται σε καταβόθρες και από υπόγειους φυσικούς αγωγούς, που καταλήγουν στις πηγές του Αροάνιου ποταμού. Η συνολική επιφάνεια του σπηλαίου υπολογίζεται σε 20.000 τ.μ. Από αυτά έχουν εξερευνηθεί τα 1.980 μ., έχουν αξιοποιηθεί τουριστικά τα 350 μ., ενώ τα έργα συνεχίζονται. Στον κάτω όροφο (μη επισκέψιμος) βρέθηκαν απολιθωμένα οστά ανθρώπων και ζώων τεράστιας παιλιο-ντολογικής σημασίας καθώς και όστρακα Νεολιθικών και Πρωτελλιαδικών Χρόνων.

